

Lausunnot, asiantuntijakommentit ja mielipiteet/Utlåtanden, expertkommentarer och åsikter, [EPOELY/491/2024](#)

YVA-ohjelma, Korsbäckin tuulivoimahanke, Korsnäs ja Maalahti, MKB-program, Korsbäcks vindkraftsprojekt, Korsnäs och Malax

Koosteesta on poistettu oheismateriaalit, linkit ja henkilötiedot/
I sammandraget har bifogat material, länkar och personuppgifter tagits bort.

Lausunnot

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lausuntoja Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Korsnäsin ja Maalahden kunnan alueelle sijoittuvalle hankealueelle suunnitellaan enintään kuuden uuden tuulivoimalan rakentamista.

Hankkeen liittämiseksi valtakunnan verkkoon on 3 päävaihtoehtoa. Tuulivoima-alueella tuotettu sähkö siirretään ja liitetään valtakunnan verkkoon joko Tuovilan sähköasemalla noin 40 km etäisyydellä hankealueelta koilliseen, Teuvan Kärppiön sähköasemalla noin 35 km etäisyydellä hankealueelta kaakkoon, tai Teuvan Paskoonharjun sähköasemalla noin 30 km etäisyydellä hankealueelta kaakkoon. Korsbäckin suunnitellut sähkönsiirtovaihtoehdot hyödyntävät hankealueen koillispuolelle sijoittuvan, vielä suunnitteluvaiheessa olevan Hömossenin hankkeen suunniteltua sähkönsiirtoa.

Hömossenin sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi 110 kV:n tai 400 kV:n ilmajohtolla. Suunnitellut vaihtoehdot sijoittuvat osittain uuteen johtokäytävään, ja hyödyntävät osittain nykyistä Fingrid Oyj:n Kärppiö – Tuovila 110 kV + 400 kV voimajohtokäytävää. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsitellään vain sähkönsiirtoreittien osuudet, joilla Korsbäckin tuulivoimahanke liitetään Hömossenin suunniteltuihin siirtoreitteihin. Hömossenin hankkeessa suunnitellut siirtoreitit käsitellään Hömossenin YVA-menettelyn yhteydessä.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Etelä-Pohjanmaan liitto ottaa kantaa Korsbäckin tuulivoimahankkeeseen sekä siihen liittyvään Hömossenin tuulivoimahankkeeseen siltä osin, kuin niiden yhteinen sähkönsiirtoreitti tulisi aiheuttamaan vaikutuksia Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueelle.

Korsbäckin tuulivoimahankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi hyödyntäen suunnitteluvaiheessa olevan Hömossenin tuulivoima-alueen sähkönsiirtoa. Hömossenin kolmesta sähkönsiirtovaihtoehdoista kahdessa tuotettu sähkö on tarkoitus liittää valtakunnan verkkoon Etelä-Pohjanmaan Teuvalla sijaitsevalla sähköasemalla (Kärppiö tai Paskoonharju). Teuvalla ja Suupohjassa laajemminkin alueelle kohdistuu merkittävä määrä suunnitelmia uusista sähkönsiirtoreiteistä. Uudet sähkönsiirtoreitit aiheuttavat aina vaikutuksia muun muassa alueen elinkeinoille, maisemalle ja viherrakenteelle ja vaikutukset korostuvat alueella, jonne uusia siirtoyhteyksiä on suunnitteilla runsaasti.

Etelä-Pohjanmaan liitto on aiemmin Hömossenin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa antamassaan lausunnossa todennut seuraavasti:

”Etelä-Pohjanmaan liitto suhtautuu kriittisesti esitettyihin sähkönsiirron vaihtoehtoihin. Molemmissa vaihtoehdoissa kyse olisi useiden kymmenien kilometrien pituisista, osittain kokonaan uusista ja osittain

olemassa olevaan johtokäytävään sijoittuvista ilmajohdoista, jotka palvelisivat sähkönsiirron toteuttamisen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin suhteutettuna verrattain pienimuotoista energiantuotantoa.

Erytisen huolissaan Etelä-Pohjanmaan liitto on eteläisestä sähkönsiirron vaihtoehdosta, jossa uusi ilmajohto toteutettaisiin Teuvan Kärppiön sähköasemalle osin kokonaan uudessa johtokäytävässä ja osin olemassa olevien ilmajohtojen yhteyteen johtokäytävää leventäen siten, että suunnitellun sähkönsiirtoyhteyden välittömässä läheisyydessä sijaitseisi esimerkiksi Varisnevan Natura 2000 -alue.

Kärppiön sähköaseman läheisyyteen sijoittuu useita sähkönsiirtoyhteyksien suunnitelmia ja Etelä-Pohjanmaan liitto suhtautuu kriittisesti sellaisiin sähkönsiirtoyhteyksiin, joita suunnitellaan palvelemaan vain yksittäisiä tuulivoimahankkeita ilman suunnitelmien yhteydessä esitettyjä selvityksiä hankkeiden välisestä sähkönsiirtoon liittyvästä yhteistyöstä tai yhteyksien vaihtoehtoisista toteuttamistavoista, kuten maakaapeloinnista.”

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että Korsbäckin ja Hömossenin tuulivoimahankkeiden kesken on suunniteltu yhteistä sähkönsiirtoyhteyttä. Yhteistyö osaltaan vähentää haitallisia vaikutuksia verrattuna tilanteeseen, jossa sähkönsiirtoreitit olisivat kokonaan erilliset.

Etelä-Pohjanmaan liitto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että valmisteilla olevat Korsbäckin ja Hömossenin tuulivoimahankkeet ovat edelleen yhteenlasketunakin verrattain pieniä suhteessa niiden vaatiman sähkönsiirtoyhteyden pituuteen ja sen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin alueella, jossa useista olemassa olevista ja suunnitelluista sähkönsiirtoyhteyksistä syntyy runsaasti yhteisvaikutuksia.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että samalla kun uusiutuvan energian tuotantoa tavoitteiden mukaisesti lisätään, sähköntuotanto- ja siirtoinfrastruktuurin aiheuttamien haitallisten vaikutusten ehkäiseminen korostuu erityisesti alueilla, jossa energiantuotantoalueita ja -siirtoyhteyksiä on runsaasti.

Haitallisten yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää Korsbäckin ja Hömossenin tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoyhteyksien jatkosuunnittelussa edelleen selvittämään yhteistyömahdollisuuksia myös muiden lähialueiden hankkeiden kanssa.

Fingrid

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset. Kustakin liittynnystä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Alueidenkäytön suunnittelulla on keskeinen merkitys energianhuollon toimivuuden varmistamiseksi. Tuulivoimahankkeissa tulee ottaa huomioon kantaverkon kehittämismahdollisuudet. Energijärjestelmän

murros lisää sähkönsiirtokapasiteetin tarvetta ja kantaverkkoa kehitetään voimakkaasti tulevina vuosina. Toisaalta kehittämällä sähkönsiirtoyhteyksiä mahdollistetaan uusiutuvan energianhankkeet.

Alueelle sijoittuu Fingridin Suomen ja Ruotsin välisen uuden tasasähköyhteyden yhteystarve (Tuovila – Ruotsi). Fingridille on tärkeää, että sen toteutus turvataan Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 mukaisesti. Tuulivoimaloiden sijoituksessa pitää jättää riittävän leveä käytävä, johon hanke voidaan toteuttaa. Tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Näin ollen noin 500 metriä leveä aluevaraus molemmin puolin yhteystarvetta varmistaa uuden tasasähköyhteyden toteutusmahdollisuudet. Vaikka maakuntakaava osoittaa yleispiirteisesti voimajohtoyhteyden sijainnin (voimansiirtojohtoon yhteystarve), pohjoisimman tuulivoimalan numero 6 sijoitus voi vaikeuttaa voimajohtoyhteyden toteutusta. Voimajohtoyhteyden siirrossa voi tulla vastaan muualla maankäytöllisiä rajoitteita kuten asutusta tai muita tuulivoimahankkeita. Siksi voimajohtoyhteystarve pitäisi turvata sijaintitarkasti.

Muutoinkin tuotantoalueiden ja liityntöjen suunnittelussa tulee ottaa huomioon se, että Tuovila-Kärppiö on tulevaisuudessa kehitettävä johtoyhteys.

Fingridillä ei ole muuta lausuttavaa tässä vaiheessa. Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen ja ratkaisun tarkentuessa. Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei oteta kantaa teknisiin ratkaisuihin ja voimajohtojen yhteensovittamisen tarpeisiin.

Ilmatieteen laitos

Energiequelle Oy suunnittelee Korsnäs ja Maalahden kuntiin enintään kuuden (6) voimalan tuulivoimahanketta. Hankealue rajautuu Närpiön kaupungin rajaan. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 1168 hehtaaria. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Korsnäs ja Maalahti.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Korsnäs ja Maalahti, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Huomiona, että alueella on runsaasti tuulivoimaa ja ne aiheuttavat merkittävää häiriökaikua tutkimuksiin ja voivat mahdollisesti vaikuttaa alueen sääpalveluun.

Korsnäs kommun / Korsnäs kunta

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Östergötten (NTM-Centralen) begär utlåtande över Program för miljökonsekvensbedömning för Korsbäck vindkraftsprojekt, utlåtandet skall vara NTM-centralen till handa senast 20.6.2024.

MKB-programmet inklusive bilagorna finns publicerade på webbsidan: ([linkki](#))

Beskrivning av projektet

Energiequelle Oy planerar ett vindkraftsprojekt med sex (6) kraftverk i kommunerna Korsnäs och Malax. I de olika alternativen befinner sig de flesta kraftverken på Korsnäs kommuns sida, enbart ett kraftverk befinner sig helt på Malax kommuns områden. Projektområdet gränsar till Närpes stad. Projektområdets areal är sammanlagt cirka 1168 hektar. Projektområdet består huvudsakligen av utdikad myrmark och ekonomiskog

i olika ålder. Tre alternativ granskas för anslutning av vindkraftsprojektet till elnätet. I projektet utarbetas dessutom en delgeneralplan för båda kommunernas områden.

Projektalternativ

ALT 0: Projektet genomförs inte.

ALT 1: I projektområdet byggs högst sex (6) vindkraftverk. Vindkraftverkens navhöjd är 160–200 meter och den totala höjden högst 300 meter samt enhetseffekten max. 10 MW. Fyra kraftverk kommer på Korsnäs kommuns sida och ett på gränsen mot Malax kommun.

ALT 2: I projektområdet byggs högst fyra (4) vindkraftverk. Vindkraftverkens navhöjd är 160–200 meter och den totala höjden högst 300 meter samt enhetseffekten max. 10 MW. Tre kraftverk kommer på Korsnäs kommuns sida och ett på Malax kommuns område.

Den preliminära kraftverksplaneringen för alla alternativen finns illustrerade på sidan 26 i MKB programmet.

Elöverföringsalternativ som bedöms

ALT A: En cirka 8 kilometers luftledning för 110 kV från projektområdet till Hömossens vindkraftsområde, där ledningen förenas med den planerade elöverföringsrutten i projektet Hömossen. Kraftledningen dras genom Korsnäs och Malax kommuners områden.

ALT B: En cirka 13,5 kilometers luftledning för 110 kV från projektområdet till Messmossen i Närpes, där ledningen förenas med den planerade elöverföringsrutten i projektet Hömossen. Kraftledningen dras genom Korsnäs och Närpes kommuners områden.

ALT C: En cirka 7,9 kilometers luftledning för 110 kV från projektområdet till Hömossens vindkraftsområde, där ledningen förenas med den planerade elöverföringsrutten i projektet Hömossen. Kraftledningen dras genom Korsnäs och Malax kommuners områden.

Den planerade elöverföringen i Korsbäck i förhållande till befintliga kraftledningar och Hömossens planerade elöverföringsalternativ finns illustrerade på sidan 27 i MKB-programmet.

EU:s direktiv om bedömning av inverkan på miljön (2014/52/EU) har i Finland verkställts genom lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning, det vill säga MKB-lagen (252/2017) och MKB-förordningen (277/2017). Syftet med lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) är att främja miljökonsekvensbedömningen och ett enhetligt beaktande av bedömningen vid planering och beslutsfattande och samtidigt öka tillgången till information och möjligheterna att delta.

Med förfarande vid miljökonsekvensbedömning avses ett förfarande i enlighet med 3:e kapitlet i MKB-lagen, där de sannolikt betydande miljökonsekvenserna för vissa projekt bedöms och beskrivs. Dessutom hörs myndigheter och de vars förhållanden och intressen projektet kan påverka samt de sammanslutningar och stiftelser vars områden projektets konsekvenser kan beröra.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är en process med två skeden som består av ett bedömningsprogram- och bedömningsbeskrivningsskede. I det första skedet utarbetas ett arbetsprogram om de utredningar som ska göras (MKB-program). I det andra skedet utarbetas den egentliga miljökonsekvensbedömningen (MKB-beskrivning). I båda skedena kan intressenterna framföra sina åsikter om projektet och kontaktsmyndigheten begär utlåtanden från de parter som anses vara nödvändiga.

Kommunstyrelsen ger följande som utlåtande för det miljökonsekvensprogram som finns framlagt till påseende för Korsbäcks vindkraftsprojekt:

- Programmet är utförligt uppgjort och omfattar de väsentliga delarna som bör beaktas i konsekvensbedömningen.

- Det är positivt att el-överföringen från projektområdet samordnas med övriga aktuella projekt men i detta fall när Hömossens vindkraftsprojekt även är i planeringskedet så framkommer inte helheten från Korsbäckens vindkraftsprojekts el-överföring i sin helhet från MKB-programmet. Programmet kunde förbättras genom att även påvisa hela el-överföringssträckningen.

- Väsentligt är att planeringen av kraftledningar planeras väl så att olika slag av negativa konsekvenser för bosättning, markägare, natur och miljö minimeras.

Luonnonvarakeskus (Luke)

Lausunnonaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on suunniteltu tehtäväksi maastokaudella 2024 metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitykset, pesimälinnustoselvitys ja muuttolintuseurannat.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa myös, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta.

Kanalintujen osalta on hyvä huomioida, että pienetkin soitimet voivat olla merkittäviä paikalliselle poikastuotannolle. Lisäksi koppeloiden pesimädispersaali soidinten ympärillä määrittää paikallisesti alueen metsokannan, ei pelkästään soivien koiraiden määrä yhdellä soidinalueella. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa. Hanke sijoittuu Korsnäsin susilauman revierille, ja alueella voi sijaintinsa puolesta esiintyä muitakin suurpetoja.

Luke huomauttaa, että alueen merkitystä suurpetojen ja suden lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida suunniteltujen selvitysten avulla määrittää. Hankealueen läheisyydessä (30 km säteellä) on 20 eri vaiheissa olevia tuulivoimahankkeita (kts. YVA-ohjelman s. 46, Kuva 6.1 Muut tuulivoimahankkeet Korsbäckin hankealueen ympäristössä). YVA-selostuksessa tulee kiinnittää huomiota ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksiin.

Direktiivilajien asuttamalla alueilla on otettava huomioon muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla kaikkien kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviereille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Tuulivoiman vaikutuksia metsästyksen on syytä myös arvioida huolellisesti. Metsästystä tuulivoima-alueilla saattaa rajoittaa mm. riski vahingoittaa toisen omaisuutta (tuulivoimaloiden lavat) ja siihen liittyvät korvausvelvollisuudet. Ruotsissa ja Norjassa tehtyjen alustavien kyselytutkimusten ja saalistilastojen perusteella tuulivoimalla saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsästyksen ja ammuttujen hirvien määrään tuulivoima-alueilla (Zimmermann ym. 2023).

Lausunnon tiivistelmä

Luke huomauttaa, että kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman

kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Hankealue sijoittuu Korsnäsinsusireviirille. Luke huomauttaa, että tehdyt suurpetoselvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviereille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Länsirannikon ympäristöyksikkö

Väsentligt är att avgränsningen och omfattningen av kraftverksområdet samt placeringen av de enskilda vindkraftverken planeras väl så att olika slag av negativa konsekvenser för bosättning, landskap, rekreation, miljö och natur minimeras.

Placeringen av kraftverken får inte vara sådan att Miljöministeriets riktvärden för buller överskrids. I modelleringarna bör de sammantagna effekterna med närliggande vindkraftsparker beaktas.

Åtgärdsgränsen enligt Social- och hälsovårdsministeriets förordning 545/2015 § 12 får inte överskridas inomhus.

Ljus- och skuggeffekter från vindkraftverken får förekomma under så kort tid av året, att inga oskäligen olägenheter uppstår vid de störda objekten i omgivningen, Väst kustens miljöenhet använder 8 h/år som gräns.

Risker med islossning från rotorbladen bör beaktas i områden nära vägar och där människor kan tänkas vistas (t.ex. vid kåta).

Söder om projektområdet finns Hinjärvträsket som kan fungera som en mellanlandningsplats för flyttfåglar och konsekvenserna för flyttfåglar bör utredas noggrant. Även odlingsmarker kring Bjurbäcken i Taklax kan leda flyttfåglar in mot projektområdet.

Om det finns häckande rovfågel i närområdet bör deras flygrutter från boet undersökas i samband med fågelinventeringar.

Projektområdet innehåller mycket vattendrag och våtmarker och försiktighet bör tillämpas då fundament och nya väg- och eldragningar görs så att vattenavledningen inte påverkas.

Angående elöverföringen bör jordkabel prioriteras speciellt vid bebyggelse och flyttfågelstråk som t.ex. vid Petalaxådal.

Placering av kraftverken och ombyggnad av vägar inom området bedöms inte påverka andra viktiga samhällsfunktioner ur en hygienisk synvinkel.

Maalahden kunta / Malax kommun

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten begär utlåtande över bedömningsprogrammet gällande Korsbäck vindkraftsprojekt i Malax och Korsnäs. Bedömningsprogrammet är framlagt till påseende under tiden 22.5–20.6.2024.

Bakgrund

Energiequelle Oy har skickat ett bedömningsprogram enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förfarande) för Korsbäck vindkraftsprojekt i Malax och Korsnäs till

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen). Bedömningsprogrammet är en plan som den projektansvarige har gjort upp för behövliga utredningar och arrangemangen för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Projektområdet ligger i området Korsbäck i Malax och Korsnäs, på ungefär sex kilometers avstånd från Petalax by. Cirka 2/3 av området ligger vid östra kommungränsen i Korsnäs och cirka 1/3 vid västra kommungränsen i Malax. Av kraftverken ligger största delen på Korsnäs sida av gränsen. Endast ett kraftverk ligger i sin helhet på Malax sida.

Målsättning

Energiequelle Oy utreder möjligheterna för en vindkraftspark inom området Korsbäck. Marken på planeringsområdet är till största delen i privat ägo. För att kunna förverkliga vindkraftsprojektet förhandlar den projektansvarige Energiequelle Oy med markägarna om arrendeavtalen. Utöver vindkraftverken byggs också vägar, jordkablar, servicebyggnader och en elstation på området.

Alternativ som bedöms

- ALT0. Projektet genomförs inte
- ALT1. I projektområdet byggs högst 6 vindkraftverk. Vindkraftverkens navhöjd är 160–200 meter och den totala höjden är högst 300 meter och enhetseffekten högst 10 MW.
- ALT2. projektområdet byggs högst 4 vindkraftverk. Vindkraftverkens navhöjd är 160–200 meter och den totala höjden är högst 300 meter och enhetseffekten högst 10 MW.

Tre alternativ för elöverföring undersöks, varav alla utnyttjar elöverföringsrutterna för Hömossens vindkraftsprojekt. I MKB-förfarandet för Korsbäck behandlas endast de avsnitt av elöverföringsrutterna med hjälp av vilka Korsbäcks vindkraftsprojekt ansluts till Hömossens planerade överföringsrutter.

Konsekvenserna för Hömossens elöverföring bedöms i Hömossens MKB-process.

- ALTA. Rutten går via Hömossens område i nordostlig riktning och vidare till Toby elstation i Korsholm där projektet ansluts till det nationella elnätet. Längden av rutten som behandlas vid MKB-förfarandet för Korsbäck är totalt 8,0 kilometer.
- ALTB. Rutten går i sydostlig riktning till Mesmossens område i Närpes, där den ansluts till Hömossens planerade elöverföringsrutt. Från Mesmossen fortsätter Hömossens planerade rutt till Kärppiö elstation i Östermark där projektet ansluts till det nationella elnätet. Längden av rutten som behandlas vid MKB-förfarandet för Korsbäck är totalt 13,5 kilometer.
- ALTC. Rutten går via Hömossens område i nordostlig riktning och vidare söderut till Kärppiö elstation i Östermark där projektet ansluts till det nationella elnätet. Längden av rutten som behandlas vid MKB-förfarandet för Korsbäck är totalt 7,9 kilometer.

Utlåtande

Malax kommun har tagit del av informationen. Kommunen konstaterar att informationen som framkommer i bedömningsprogrammet är tydlig.

Elöverföringsrutterna som undersöks i MKB-förfarandet utnyttjar den elöverföring som planerats för Hömossens projekt. I MKB-förfarandet för Korsbäck behandlas endast de avsnitt av elöverföringsrutterna med hjälp av vilka Korsbäcks vindkraftsprojekt ansluts till Hömossens planerade överföringsrutter. Konsekvenserna för Hömossens elöverföring bedöms i Hömossens MKB-process. Kommunen ser det som positivt att samarbete mellan projekten undersöks för att minska de negativa konsekvenserna, men vill understryka vikten av att behandla båda projektens konsekvenser självständigt, eftersom de utgör separata

processer. Konsekvenserna från Korsbäckens projekt måste kunna bedömas separat, utan att Hömossens projekt förverkligas.

Kommunen vill även understryka betydelsen av att undersöka konsekvenserna för Naturaområden, naturskyddsområden och andra motsvarande värdefulla områden, arter och naturtyper. Särskilt det korta avståndet till Kackurmossen och Degermossen från både de planerade kraftverken och elöverföringsrutterna bör beaktas.

Metsähallitus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lausunto Maalahden ja Korsnäsin kuntien alueelle sijoittuvan Korsbäckin tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). Hankealue sijaitsee Korsnäsin ja Maalahden kuntien rajalla noin kuuden kilometrin etäisyydellä Korsnäsin keskustaaajamasta sekä noin kuuden kilometrin etäisyydelle Maalahden Petolahden taajamasta. Hankkeesta vastaava on Energiequelle Finland Oy.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta vaihtoehtoa, joissa alueelle toteutetaan 6 (VE1) tai 4 tuulivoimalaa (VE2). Sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä arvioidaan kolmea vaihtoehtoa, joissa sähkö johdetaan Tuovilan sähköasemalle Mustasaareen (VEA), Kärppiön sähköasemalle Teuvalle (VEB) tai vaihtoehtoisesti Kärppiön tai Paskoonharjun sähköasemalla (VEC). Sähkönsiirron osalta hankkeessa hyödynnetään vireillä olevan Hömossenin tuulivoimahankkeen sähkönsiirtoratkaisua. Lausunnoilla olevassa YVA-menettelyssä tarkastellaan tästä syystä ainoastaan sähkönsiirtoreitit Korsbäckin tuotantoalueelta Hömossenin tuotantoalueelle.

Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena. Metsähallitus ei hallinnoi kiinteistöjä suunnitellulla tuulivoimapuistoalueella. Sen sijaan Degermossenin (FI0800019, SAC) ja Kackurmossenin Natura-alueet (FI0800018, SAC/SPA) suunnitellun tuotantoalueen itä- ja länsipuolella ovat pääosin Metsähallituksen hallinnassa suojeluun varattuna alueena.

Metsähallitus on tutustunut Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena. Metsähallitus ei hallinnoi kiinteistöjä suunnitellulla tuulivoimapuistoalueella. Sen sijaan Degermossenin (FI0800019, SAC) ja Kackurmossenin Natura-alueet (FI0800018, SAC/SPA) suunnitellun tuotantoalueen itä- ja länsipuolella ovat pääosin Metsähallituksen hallinnassa suojeluun varattuna alueena.

Metsähallitus on tutustunut Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Metsähallitus toteaa, että YVA-menettelyssä tarkastellaan pientä tuulivoimahanketta, joka sijoittuu kahden osittain Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa olevan suoalueen, Degermossenin ja Kackurmossenin, väliin. Degermossen ja Kackurmossen ovat soidensuojeluohjelman kohteita ja ne on sisällytetty Natura 2000 -suojelualueverkostoon luonto- (Degermossen, SAC) tai lintu- ja luontodirektiivin mukaisena alueena (Kackurmossen, SAC/SPA).

Vaikutukset Natura-alueisiin

Metsähallitus toteaa, että tehtävät Natura-arvioinnit esitetään YVA-ohjelmassa osin epäselvästi. YVA-menettelyssä laadittavissa selvityksissä (kpl 8.4.) Natura-arvioinnista puhutaan Kackurmossenin ja

Degermossenin Natura-alueiden osalta, kun taas luonnonsuojelu- ja Natura-alueita koskevassa kappaleessa (kpl 9.11.4) Naturaarviointia käsitellään vain Kackurmossenin Natura-alueen osalta.

Hankevaihtoehdoissa tuulivoimalat sijoittuvat lähimmillään 400 metrin ja sähkönsiirtoreitit 50 metrin päähän Kackurmossenin Natura-alueesta. Metsähallitus yhtyy YVA-ohjelmassa esitettyyn arvioon Natura-aruinnin tarpeellisuudesta Korsbäckin tuulivoimahankkeen osalta. Degermossenin Natura-alue sijoittuu lähimmillään 1,5 km päähän suunnitelluista rakenteista (tuulivoimalat, ilmajohdot) ja alueen suojeluperusteita ovat ensisijaisesti luontodirektiivin luontotyypit, minkä vuoksi Natura-aruinnin tarpeellisuuden selvittäminen voi olla riittävä lähestymistapa.

Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 Natura-vaikutusten arvioinnista annetuissa lausunnoissa tuotiin esiin Korsbäckin tuulivoima-alueen mahdollisesti merkittävät linnustovaikutukset mm. Kackurmossenin Natura-alueeseen. Metsähallitus toteaa, että Kackurmossenin pesimälinnustoon kuuluu nykyisin tuulivoimarakentamisen linnustovaikutusten kannalta herkkiä lajeja (mm. salassa pidettävät petolintulajit). Metsähallitus katsoo, että Kackurmossenin ja Degermossenin läheisyyden vuoksi hankkeen linnustovaikutukset tulee arvioida huolellisesti. Kackurmossenin osalta hankkeessa voi olla tarpeen myös tehdä täydentäviä linnustoselvityksiä. Metsähallitus on tehnyt Kackurmossenin Natura-alueella linjalaskentoja vuosina 2008 ja 2021. Koko alueen kattavaa selvitystä Metsähallituksella ei kuitenkaan ole alueesta käytettävissä. Metsähallitus on edellyttänyt Kackurmossenin linnustotietojen päivittämistä myös Hömossenin tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa (MH 1703/2024, päiväys 27.3.2024).

YVA-ohjelman linnustokappaleessa (kpl 9.9.) todetaan, että Metsähallituksen vastuupetolintulajin reviirejä selvitetään tekemällä tietopyyntö Metsähallitukselle salassa pidettävien lajien (maakotka, sääksi, muuttohaukka, merikotka) osalta. Metsähallitus tarkentaa, että merikotka (pl. Lapin maakunta) ja sääksi eivät kuulu Metsähallituksen erityisvastuulajeihin eikä Metsähallituksella välttämättä ole ajantasaista tietoa niiden esiintymisestä. Petolintujen reviiri- ja pesäpaikkatietoja koskevat tietopyynnot tulee ohjata Lajitietokeskukseen, joka vastaa tietojen luovuttamisesta.

Hankkeiden yhteisvaikutukset

Korsbäckin tuotantoalueen läheisyyteen sijoittuvia tuulivoimahankkeita ja sähkönsiirtoreittejä on esitetty YVA-ohjelman kappaleessa 6. Metsähallitus huomauttaa, että yhteisvaikutusten arvioinnissa ei esitetä Kackurmossenin itäpuolella vireillä olevaa Hömossenin tuulivoimahanketta, josta vastaa sama hanketoimija kuin Korsbäckin hankkeesta. Arvioitavien hankevaihtoehtojen (YVA-ohjelman kpl 4.1.) mukaan Korsbäckin tuotantoalueen sähkönsiirto toteutetaan Hömossenin tuotantoalueen ja sen sähkönsiirron kautta. Metsähallitus katsoo, että hankkeiden keskinäisen riippuvuuden vuoksi myös Korsbäckin ja Hömossenin hankkeiden yhteisvaikutukset tulee arvioida asianmukaisesti YVA-selostuksessa. Tarve yhteisvaikutusten arvioinnille korostuu Kackurmossenin Natura-alueen osalta, jonka ympärille edellä mainitut hankkeet ja niiden sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat.

Tuulivoimahankkeiden lisäksi Korsnäsin merialueille sijoittuvien merituulivoimapuistojen sähkönsiirtoa on hankkeiden YVA-menettelyissä esitetty toteutettavaksi Degermossenin ja Kackurmossenin pohjoispuolisten maa-alueiden kautta. Metsähallitus huomauttaa, että jos alueelle toteutetaan useita rinnakkaisia voimajohtohankkeita, voi näillä olla merkittäviä vaikutuksia mm. Kackurmossenin Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluvan liito-oravan esiintymiseen.

Metsähallituksen Kiinteistökehitys kehittää yhteistyössä Vattenfallin kanssa Korsnäsin merituulivoimahanketta aluevesillä Korsnäsin kunnan edustalla. Hankkeen YVA-ohjelmat merituulivoimapuiston ja merikaapelireittien sekä mantereen sähkönsiirron osalta ovat olleet nähtävillä 4.4.-24.5.2024 ([linkki](#)).

Metsähallitus huomauttaa Korsbäckin tuulivoimahankkeen YVA-ohjelman taulukossa 6–1 esitetystä Korsnäsin merituulivoimahankkeen voimalamäärästä seuraavaa; Kuten merituulivoimapuiston ja merikaapelireittien YVA-ohjelmassa on esitetty, Korsnäsin merituulivoimahankkeessa suunnitellaan rakennettavan enintään 150 merituulivoimalaa. Korsnäsin merituulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehto 1 (SVE1) kulkee Korsbäckin suunnitellun tuotantoalueen lävitse lounais-koillisuunnassa. Sähkönsiirtovaihtoehtoista SVE2A, SVE2B ja SVE2D kulkevat Korsbäckin hankealueen reunamalla luoteis-kaakkosuunnassa. Em. Korsnäsin merituulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot on suunniteltu toteutettavan enintään kahdella 400 kV ilmajohtolla. Korsnäsin merituulivoimahanke tulee huomioida Korsbäckin tuulivoimahankkeessa ajantasaisten tietojen mukaisesti.

Hankkeen suhde maakuntakaavaan

Hankkeen suhdetta Pohjanmaan maakuntakaavaan 2040 sekä kaavaehdotusvaiheessa olevaan Pohjanmaan maakuntakaava 2050:en tarkastellaan kappaleessa 9.2.3. Metsähallitus toteaa, ettei Korsbäckin aluetta ole esitetty seudulliseksi tuulivoimaloiden alueeksi Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 eikä Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaehdotuksessa. Korsbäckin alue oli mukana Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 Natura-vaikutusten arvioinnissa, jonka yhteydessä alueen katsottiin aiheuttavan riskejä erityisesti linnuston kannalta. Metsähallitus toteaa, että hankkeen suunnittelu pienempänä ei suoraan poista alueen sijaintiin liittyviä riskejä.

Suunnitellun tuulivoima-alueen pohjoisosaan ja sen suunnitelluille sähkönsiirtoreiteille (VEA, VEC) on Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 ja vireillä olevana Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kaavaehdotuksessa osoitettu ohjeellinen sähkönsiirtoyhteys. Varaus koskee ensisijaisesti Fenno-Skan 1 - sähkönsiirtoyhteyttä välillä Tuovila-Ruotsi. Viitaten edellä hankkeiden yhteisvaikutuksista lausumaansa, Metsähallitus katsoo, että sähkönsiirron osalta YVA-selostuksessa tulisi arvioida mahdollisuutta eri sähkönsiirtoyhteyksien ja -tarpeiden yhteensovittamiseen.

Metsähallitus katsoo, että YVA-selostuksessa tulee tarkastella suunnitellun tuulivoimapuiston suhdetta maakuntakaavan tuulivoima-alueisiin sekä onko maakuntakaavan tuulivoima-aluevarauksista poikkeaminen mahdollista mm. Alueen maankäyttö ja luontoarvot huomioiden.

Närpiön kaupunki / Närpes kommun

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten har begärt om Närpes stads utlåtande angående program för miljökonsekvensbedömning för Korsbäck's vindkraftsprojekt.

Närpes stad tackar för möjligheten att ge utlåtande gällande Korsbäck vindkraftspark. Det är positivt att projektören tänker samordna elöverföringen från Korsbäck vindkraftspark med Hömossens vindkraftsområde men Närpes stad vill ändå framhålla angående elöverföringslinjer att de bör anläggas som jordkabel eller så att befintliga stolpar används för att undvika att nya kraftledningsgator behöver upprättas.

I Närpes är både jord- och skogsbruksmarken i aktivt bruk och förväntningsvärdet är därför avsevärt för markägaren. Därför bör ersättningsarna för mark som för markägaren går förlorad till kraftledningarna också beakta ett skäligt förväntningsvärde. Elöverföringarna bör inte placeras i direkt anslutning till fastboende och fritidsboende utan hålla ett tillräckligt skyddsavstånd.

Slutligen vill Närpes stad påminna om att man bör hålla en aktiv dialog med kommunens invånare.

Pohjanmaan liitto

Bakgrund

Energiequelle Oy planerar Korsbäck vindkraftspark i Korsnäs och Malax kommuners område, där omkring 2/3 av projektområdets yta ligger i Korsnäs och 1/3 av området i Malax. Den totala ytan för Korsbäck vindkraftsprojekt är cirka 11,68 km².

Till projektområdet planeras högst sex nya vindkraftverk. De planerade vindkraftverken har en total höjd på högst 300 meter och en enhetseffekt på högst 10 megawatt (MW).

I miljökonsekvensbedömningen bedöms följande alternativ:

- ALT 0: Projektet genomförs inte.
- ALT 1: I projektområdet byggs högst 6 vindkraftverk.
- ALT 2: I projektområdet byggs högst 4 vindkraftverk.

För anslutningen av projektet till det nationella nätet bedöms tre alternativ, som samtliga planeras i samarbete med elöverföringen för Hömossens vindkraftsprojekt. I MKB-förfarandet behandlas ruttavsnittet från Korsbäck projektområde till Hömossens projektområde som ligger nordost om Korsbäck vindkraftsprojekt.

- ALT A: En cirka 8 kilometer lång luftledning (110 kV) från projektområdet till Hömossens vindkraftsområde, där ledningen förenas med den planerade elöverföringsrutten i projektet Hömossen. Kraftledningen dras genom Korsnäs och Malax kommuners områden.
- ALT B: En cirka 13,5 kilometer lång luftledning (110 kV) från projektområdet till Messmosse i Närpes, där ledningen förenas med den planerade elöverföringsrutten i projektet Hömossen. Kraftledningen dras genom Korsnäs och Närpes kommuners områden.
- ALT C: En cirka 7,9 kilometer lång luftledning (110 kV) från projektområdet till Hömossens vindkraftsområde, där ledningen förenas med den planerade elöverföringsrutten i projektet Hömossen. Kraftledningen dras genom Korsnäs och Malax kommuners områden.

MKB-förfarandet och projektområdets delgeneralplan utarbetas samtidigt, men i separata processer.

Utlåtande

Österbottens förbund tackar för möjligheten att yttra sig om MKB-programmet för Korsbäck vindkraftsprojekt. Österbottens förbund har bekantat sig med programmet och vill lyfta fram följande.

Projektområdet finns inom området för Österbottens landskapsplan 2040, som trädde i kraft 11.9.2020. Österbottens förbund har gått in för en rullande planläggning och som bäst pågår utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050. Enligt landskapsstyrelsens beslut är energiförsörjning och stenmaterialförsörjning de teman som i första hand uppdateras. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 behandlades av landskapsstyrelsen 18.3.2024, som då beslutade att be om utlåtanden av berörda myndigheter. Enligt preliminär tidtabell läggs planförslaget fram för påseende i början av hösten. Målsättningen är att landskapsfullmäktige godkänner landskapsplanen i början av år 2025.

Både Österbottens landskapsplan 2040 och förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 redogörs väl i MKB-programmet. Med tanke på att MKB-processen pågår parallellt med utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 bör eventuella ändringar i planlösningen för landskapsplanen noteras i den fortsatta processen.

Utbyggnad av vindkraft som är av regional betydelse styrs av landskapsplanen. I Österbottens landskapsplan 2040 är gränsen för en regionalt betydande vindkraftspark 10 kraftverk. I samband med planprocessen för utarbetande av Österbottens landskapsplan 2050 har gränsen för ett regionalt betydande vindkraftsområde ändrats till 7 kraftverk enligt landskapsstyrelsen beslut 12.12.2022. Då Österbottens landskapsplan 2050 träder i kraft innebär det att vindkraftsprojekt med 7 vindkraftverk bör vara anvisade i landskapsplanen. Österbottens förbund konstaterar att Korsbäck vindkraftsprojekt inte utgör en vindkraftspark av regional betydelse och behöver därmed inte vara anvisad i landskapsplanen.

Vid den fortsatta planeringen är det viktigt att de konsekvenser som vindkraftsområdet inklusive elöverföringen ger upphov till utreds och beaktas i tillräcklig utsträckning. Österbottens förbund vill också lyfta fram att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har kompletterats med en allmän planeringsbestämmelse och rekommendation för produktion, överföring och lagring av energi där det bland annat framkommer att särskild uppmärksamhet ska fästas vid att samordna energiproduktion, -överföring och lagring med övrig områdesanvändning. Rekommendationen är att kraftledningar i första hand koncentreras till en gemensam ledningskorridor och gemensamma stolpar samt att jordkablar används där det är möjligt.

Österbottens förbund har i övrigt inget att yttra om MKB-programmet för Korsbäck vindkraftsprojekt.

Pohjanmaan museo

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen) begär 20.5.2024 Österbottens regionala ansvarsmuseums utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning (MKB-program) gällande Korsbäck vindkraftsprojekt i Korsnäs och Malax.

Energiequelle Oy planerar ett Vindkraftsprojekt med sex kraftverk i Korsnäs och Malax, Vid gränsen till Närpes stad. Projektområdets areal cirka 1168 hektar, till stor del bestående av utdikad myrmark och ekonomiskog i olika ålder. Tre alternativ granskas för anslutning av Vindkraftsprojektet till elnätet (ALT A – B). I projektet utarbetas dessutom en delgeneralplan för båda kommunernas områden.

I projektet granskas två projekialternativ (förutom ALT 0, där projektet inte genomförs). Enligt ALT 1 byggs högst sex Vindkraftverk och enligt ALT 2 byggs högst fyra Vindkraftverk. I båda alternativen är vindkraftverkens navhöjd 160—200 meter och den totala höjden högst 300 meter.

I Korsbäck synlighetsområde, det vill säga på under 30 kilometers avstånd från de planerade kraftverken, finns två nationellt värdefulla landskapsområden och 12 byggda kulturmiljöer av riksintresse. Landskapsområdet Söderfjärdens odlingslätt ligger på cirka 25 kilometers avstånd från kraftverken på den nordöstra sidan av projektområdet. Det RKY-objekt som ligger närmast kraftverken i Korsbäck är Korsnäs kyrka och prästgård, som ligger cirka 7,3 kilometer väster om kraftverken. På projektets planerade kraftledningsrutter finns inga nationellt värdefulla landskapsområden eller byggda kulturmiljöer av riksintresse.

I bedömningsarbetet bedöms de konsekvenser som vindkraftsparken och elöverföringen orsakar för landskapsområden och byggda kulturmiljöer av intresse på riksnivå, landskapsnivå och lokal nivå. Lokala konsekvenser för landskapsbildens bedöms beträffande förändringen i landskapsbildens karaktär i levnadsmiljön. De sammantagna landskapskonsekvenser som uppstår tillsammans med andra Vindkraftsprojekt i närheten är en viktig del av bedömningen. Lokalt värdefulla kulturlandskap och värdefulla gårdsplaner eller viktiga byggnadshelheter utreds noggrannare i MKB-beskrivningsskedet.

I Österbottens landskapsplan 2040 anvisas vårdbiotoper som är värdefulla på landskapsnivå. På under 14 kilometers avstånd finns sammanlagt tre vårdbiotopsobjekt.

Arkeologiska inventeringar i projektområdet och på elöverföringsrutterna görs under terrängperioden 2024. Separata rapporter över resultaten av de arkeologiska inventeringarna publiceras i samband med miljökonsekvensbeskrivningen.

I samband med projektet utarbetas en analys av synlighetsområden som ger en allmän bild av de områden och sektorer där kraftverken kommer att vara synliga. Landskapskonsekvenserna åskådliggörs bland annat med hjälp av illustrationer.

Landskapskonsekvensernas betydelse bedöms genom att undersöka vindkraftsparkens dominans i det allmänna landskapet och storleken av den förändring som vindkraftsparken orsakar jämfört med den nuvarande landskapsbilden. Konsekvenser som riktas till den byggda kulturmiljön gäller huvudsakligen landskapsbilden eftersom projekten inte orsakar indirekta förändringar för värdefulla objekt. Beträffande den byggda kulturmiljön bedöms om förändringen i landskapsbilden inverkar på ett värde som utgör grunden för skyddet av kulturmiljön eller på objektets karaktär.

Bedömningen av vindkraftsområdets konsekvenser koncentreras till när- och mellanområdena eftersom landskapskonsekvenserna oftast är kraftigast i dessa avståndszoner. Vid bedömningen av elöverförings konsekvenser prioriteras det omedelbara influensområdet samt närinfluensområdet (0-300m).

Regionala ansvarsmuseets kommentarer:

Museet tar ställning till vindkraftsprojektets konsekvenser för landskapet och kulturmiljön, bestående av det arkeologiska kulturarvet och den byggda kulturmiljön i landskapet Österbotten.

Museet har tagit del av projektets MKB-program, och kan konstatera att man i programmet beaktat synlighetsområdets värdefulla landskapsområden och byggda kulturmiljöer både på riks- och landskapsnivå. Dessutom lovar man även utreda lokalt värdefulla kulturlandskap, värdefulla gårdsplaner och viktiga byggnadshelheter i MKB-beskrivningsskedet. Arkeologiska inventeringar i projektområdet och på elöverföringsrutterna görs under innevarande säsong.

Då man bedömer vindkraftsprojektets konsekvenser för värdefulla kulturmiljöobjekt och landskapsbilden genom visualiseringar och bildkollage bör man välja flera punkter utgående från vilka man granskar kraftverkens synlighet i landskapet. Vindkraftverkens och el-linjernas synlighet kan variera kraftigt inom ett litet område på grund av träd och landskapsformer etc.

Museet har inget annat att tillägga till MKB-programmet i detta skede.

Pohjanmaan pelastuslaitos

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen) begär räddningsverkets utlåtande gällande program för miljökonsekvensbedömning för Korsbäcks vindkraftsprojekt, Korsnäs och Malax

Jag har bekantat mig med handlingar på adressen www.miljo.fi/korsback-vindkraft-MKB och konstaterar som räddningsverkets utlåtande följande:

1. Det finns enligt räddningsverkets vetenskap risker gällande vindkraft som kan inverka på en sund och trygg levnadsmiljö. Räddningsverket påpekar viktigheten med att det uppgörs en projektspecifik riskanalys gällande iskast, brandrisker och olycksrisker med därpå tillhörande utredning (brandteknisk-/säkerhetsteknisk utredning). I utredningen bör det framgå hur de i riskanalysen nämnda riskerna hanteras, så att man kan bedöma om de i bygglovsansökan presenterade skyddsåtgärderna är tillräckliga i samband med att bygglov beviljas.
2. Enligt räddningsverkets vetenskap innehåller kraftverken och dess transformatorer och elstationer kemikalier, som eventuellt kan klassas som farliga. På grund av planens omfång finns det även skäl att senast

i bygglovsskedet reda ut om verksamhetsidkaren är skyldig att göra en anmälan till räddningsmyndigheten om liten industriell användning och lagring av farliga kemikalier enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor 390/2005. (390/2005 24 §)

3. Räddningsmyndigheten påminner om att räddningsverket inte har möjlighet att släcka en eventuell brand i vindkraftverk. Detta medför att ansvaret övergår till anläggningens ägaren och verksamhetsidkaren, och att de för egen del är ansvarig att på området förebygga olyckor och minska följderna av en eventuell olycka genom att med egen beredskap ansvara för säkerheten i vindkraftsparken. Räddningsverket påminner om att den egna beredskapen även skall beaktas då kraftverkens säkerhetsteknik planeras. (379/2011 14 §, 82 §)

4. Enligt räddningsverkets vetskap ställs det på gund av den egna beredskapen höga krav på säkerhetstekniken i ett vindkraftverk, och räddningsverket anser att säkerhetstekniken i kraftverket och på området bör specificeras klart.

Som allmän grund anser räddningsverket att kraftverkem skall förses med dygnet runt övervakat brandlarm som reragerar på rök, fast automatisk släckningsanläggning och primärsläckningsutrustning.

"CFPA Europe Wind turbines fire protection guideline , CFPA-E Guideline No 22:2022" är en internationella anvisning om säkerheten i kraftverk.

5. Det finns risk för isbildning på vindkraftverken. Enligt den information som räddningsmyndigheterna innehar framkommer fall där is slungats upp till 500 m från vindkraftverket. Utöver problematiken med isbildning finns det även risk för brand. Vid bränder har konstaterats att delar från kraftverket slungats upp till 500 m från vindkraftverket. Räddningsmyndigheten anser därför allmänt, att inga byggnader, friluftsleder eller övriga allmänna vistelseområden bör finnas närmare än 600 m från kraftverken, alternativt att det i den projektspecifika riskanalysen med tillhörande projektspecifik iskastutredning kan påvisas att mindre säkerhetsavstånd kan tillämpas.

6. För kraftverksområdet i helhet bör uppgöras en räddningsplan. (379/2011 15 §)

7. För projektet skall uppgöras ett objektskort enligt räddningsverkets anvisningar.

<https://osterbottensvalfard.fi/vara-tjanster/raddningsverket/raddningsverksamhet/objektskort/> (379/2011 9 §, 14 §)

Puolustusvoimat 2. Logistiikkarykmentti

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (2. viite).

YVA-ohjelman mukaan hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa yhteensä 6 tuulivoimalan rakentaminen Korsnäsin ja Maalahden kuntiin sijoittuvan Korsbäckin tuulivoimapuiston alueelle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus maanpinnasta on enintään 300 metriä.

Hankkeen ulkoiselle sähkönsiirrolle YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea noin 7,9–13,5 kilometrin reittivaihtoehtoa 110 kV:n ilmajohdolle. Suunnitellut sähkönsiirtovaihtoehdot hyödyntävät hankealueen koillispuolelle sijoittuvan Hömossenin hankkeen suunniteltua sähkönsiirtoa.

YVA-ohjelman mukaan tässä YVA-menettelyssä käsitellään vain ne sähkönsiirtoreittien osuudet, joilla Korsbäckin tuulivoimahanke liitetään Hömossenin suunniteltuihin siirtoreitteihin. Hömossenin hankkeessa suunnitellut siirtoreitit käsitellään Hömossenin YVA-menettelyn yhteydessä.

Yleistä Puolustusvoimien lausunnoista tuulivoimahankkeissa:

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. Logistiikkarykmentit (1.–3.) antavat lausunnot kaavoista sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Pääesikunnan operatiivinen osasto (PEOPOS) antaa tuulivoimatoimijoille Puolustusvoimien lausunnot sensorivaikutusten tarkemmasta selvittämistarpeesta ja tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä.

Puolustusvoimien lausunto YVA-ohjelmasta:

Ympäristövaikutusten arvioinnissa Puolustusvoimien toiminta on otettava huomioon osana terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevaa valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta. Alueidenkäytön suunnittelussa maanpuolustuksen kehittämistarpeet ja toimintamahdollisuudet tulee huomioida myös maankäyttö- ja rakennuslain 4 a § perusteella.

Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).

Puolustusvoimat toteaa, että YVA-ohjelmassa on todettu Puolustusvoimien hyväksynnän olevan edellytyksenä tuulivoimahankkeen toteuttamiselle. YVA-ohjelman luvun 9.15 (Viestintäyhteydet ja tutkat) mukaan hankkeesta vastaava on saanut Puolustusvoimilta hanketta puoltavan lausunnon helmikuussa 2023. Luvussa 9.15.1 (Vaikutukset tutkien toimintaan ja viestintäyhteyksiin) on lisäksi todettu, että hankkeen vaikutuksia Puolustusvoimien valvontajärjestelmiin arvioidaan Pääesikunnan lausunnon perusteella.

Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikokonaiskorkeus, koordinaatit) perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslausunto ennen tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksymistä. Jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytyslausunnon mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

Seinäjoen museot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on sähköpostitse pyytänyt Seinäjoen museoiden lausuntoa Korsnäsin ja Maalahden alueelle suunnitteilla olevan Korsbäckin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Yhteysviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). YVA-konsulttina on FCG Finnish Consulting Group Oy.

Hankealue sijaitsee Pohjanmaan maakunnassa Korsnäsin ja Maalahden kuntien rajalla siten, että alueesta 2/3 on Korsnäsisissä ja 1/3 Maalahden puolella. Etelä-Pohjanmaan maakunta sijoittuu noin 20 km etäisyydelle hankealueesta. Hankealueen koko n. 1168 ha.

YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat vaihtoehdot:

VE 0: Hanketta ei toteuteta.

VE 1: Hankealueelle rakennetaan enintään kuusi (6) tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden napakorkeus on 160-200 metriä ja kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho maksimissaan 10 MW.

VE 2: Hankealueelle rakennetaan enintään neljä (4) tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden napakorkeus on 160-200 metriä ja kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho maksimissaan 10 MW.

Arvioitavat sähkönsiirron vaihtoehdot

VE A: Noin kahdeksan (8) kilometriä pitkä 110 kV ilmajohto hankealueelta Hömossenin tuulivoima-alueelle, jossa se yhdistyy Hömossentn suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin. Voimajohto sijoittuu Korsnäsin ja Maalahden kuntien alueille.

VE B: Noin 13,5 kilometriä pitkä 110 kV ilmajohto hankealuetta Närpiön Messmossenin alueelle, jossa se yhdistyy Hömossenin suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin. Voimajohto sijoittuu Korsnäsin ja Närpiön kuntien alueille.

VE C: Noin 7,9 kilometriä pitkä 110 kV ilmajohto hankealueelta Hömossenin tuulivoima-alueelle, jossa se yhdistyy Hömossenin suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin.

Korsbäckin YVA-menettelyssä käsitellään vain sähkönsiirtoreittien osuudet, joilla Korsbäckin tuulivoimahanke liitetään Hömossenin suunniteltuihin siirtoreitteihin. Hömossenin hankealueella ilmajohto yhdistyy johdonvarsiliitynnältä Hömossenin suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin, ja sähkö siirretään Kärppiön tai Paskoonharjun sähköasemalle, jotka sijaitsevat Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueella. Etelä-Pohjanmaan puolelle tulevat siirtoreitit on käsitelty Hömossenin YVA-menettelyn yhteydessä. Seinäjoen museot on antanut lausunnon Hömossenin YVA-ohjelmasta 4.4. 2024 (ELY-keskuksen lausuntopyyntö EPOELY/364/2024, museon diaarinro SM 43/2024).

Suunnitellun tuulivoimapuiston ja sähkönsiirron YVA-ohjelman keskeisimpinä selvitettävänä ympäristövaikutuksina on mainittu muun muassa vaikutukset maisemaan ja merkittäviin maisema-alueisiin, vaikutukset muinaismuistoihin ja alueen kulttuurihistoriaan sekä sähkönsiirron vaikutukset. Kulttuuriympäristön osalta tehdään maisemaselvitys ja havainnekuvat. Hankkeen yhteydessä laaditaan myös näkemäalueanalyysi, joka antaa yleiskuvan siitä, mille alueille ja sektoreille voimat tulisivat näkymään. Museo katsoo, että selvitystoimenpiteet ovat riittäviä.

Tarkastelu keskittyy maisemalliselle lähi- ja välialueelle 0-14 kilometrin etäisyydelle tuulivoimaloista. Yleispiirteisesti tarkastellaan vaikutukset myös kaukoalueella 14-30 kilometriä tuulivoimaloista. Vaikutukset kulttuurihistoriallisiin kohteisiin arvioidaan alueelta, johon voi kohdistua rakentamistoimenpiteitä (perustukset, tiestön vahvistaminen, kaapelointi) tai merkittävää maisemakuvan muutosta. Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016, Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaassa sivulla 73 todetaan, että selkeällä ja kuivalla säällä noin 200 metriä korkea tuulivoimalan torni ja roottorin lavat voidaan erottaa 20-35 kilometrin etäisyydellä tuulivoimalasta. Suunnitteilla olevien voimaloiden kokonaiskorkeus on jopa 300 metriä. Tämä voi aiheuttaa merkittävää maisemakuvan muutosta myös Etelä-Pohjanmaan alueella. Tästä syystä vaikutusten arvioinnin tulee ottaa huomioon Etelä-Pohjanmaan puolella voimalasta 14-30 kilometrin päässä olevat maisema- ja kulttuuriympäristökohteet ja -alueet.

YVA-ohjelmassa tullaan selvittämään vaikutuksia valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin ja valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Etelä-Pohjanmaan osalta vaikutusalueelta ei ole VAMA-alueita. RKY-kohteista lähimpänä, 23 kilometrin päässä tuulivoimala-alueesta on huomioitu sijaitsevan Sarvijoen Riskun talo Kurikassa.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan (2050) uudistaminen on edennyt hyväksymisvaiheeseen. Uuteen maakuntakaavoitukseen liittyvät maisema-alueiden päivitykset otetaan huomioon vaikutusten selvitysvaiheessa, ohjelmavaiheessa on esitetty voimassa olevan vuoden 2005 maakuntakaavan mukaiset aluerajaukset. Korsbäckin näkyvyysalueelle, eli alle 30 kilometrin etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu vuoden 2005 maakuntakaavaan merkittyjä Etelä-Pohjanmaan maiseman ja kulttuuriympäristön kohteita. YVA-ohjelmassa on esitetty maakunnalliset maisema- tai kulttuuriympäristöt Horonkylä, Närvijoki ja Sarvijoki sekä Kivistön esihistoriallinen alue.

Paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ja arvokkaita pihapiirejä tai tärkeitä rakennuskokonaisuuksia tullaan selvittämään tarkemmin YVA-selvitysvaiheessa.

Museolta ei ole huomautettavaa arkeologisesta kulttuuriperinnöstä.

Seinäjoen museot tulee prosessin edetessä ottamaan kantaa ympäristövaikutusten selvitysten riittävyyteen Etelä-Pohjanmaan maakunnan osalta koskien Etelä-Pohjanmaalle kohdistuvia maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksia.

Suomen Erillisverkot

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Teuvan kunta

Valmistelijan perustelut:

Hankkeen vaihtoehtoina arvioidaan:

- VEO: hanketta ei toteuteta.
- VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden napakorkeus on 160–200 metriä ja kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho maksimissaan 10 MW.
- VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 4 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden napakorkeus on 160–200 metriä ja kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho maksimissaan 10 MW.

Sähkösiirron vaihtoehtoina arvioidaan:

- VEA: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon Mustasaarella Tuovilan sähköasemalla hankealueen koillispuolella noin 40 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Reitti hyödyntää Energiequelle Oy:n suunnitteilla olevaa Hömossenin tuulivoimahankkeen suunniteltua sähkösiirtoreittiä. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsitellään reittiosuus Korsbäckin hankealueelta Hömossenin hankealueelle. Korsbäckin hankealueelta Hömossenin hankealueelle rakennetaan uusi 110 kV:n ilmajohto, joka sijoittuu Korsnäsin ja Maalahden kuntiin. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsiteltävän VEA reitin pituus on yhteensä 8,0 kilometriä. Hömossenin hankealueella ilmajohto yhdistyy Hömossenin suunniteltuun sähkösiirtoreittiin, ja sähkö siirretään Tuovilan sähköasemalle. Hömossenin suunniteltu reitti hyödyntää Fingrid Oyj:n Kärppiö – Tuovila 110 kV + 400 kV voimajohtokäytävää.
- VEB: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon Teuvassa Kärppiön sähköasemalla hankealueen kaakkoispuolella noin 35 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Reitti hyödyntää Energiequelle Oy:n suunnitteilla olevaa Hömossenin tuulivoimahankkeen suunniteltua sähkösiirtoreittiä. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsitellään reittiosuus Korsbäckin hankealueelta Närpiön Messmossenin alueelle, jossa reitti yhdistyy johdonvarsiliitynnällä Hömossan suunniteltuun sähkösiirtoreittiin. Korsbäckin hankealueelta Närpiön Messmossenin alueelle rakennetaan uusi 110 kV:n ilmajohto, joka sijoittuu Korsnäsin ja Närpiön kuntiin. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsiteltävän VEB reitin pituus on yhteensä 13,5 kilometriä. Närpiön Messmossenin alueella ilmajohto yhdistyy johdonvarsiliitynnällä Hömossenin suunniteltuun sähkösiirtoreittiin, ja sähkö siirretään Kärppiön sähköasemalle. Hömossenin suunniteltu reitti hyödyntää Fingrid Oyj:n Kärppiö – Tuovila 110 kV + 400 kV voimajohtokäytävää.
- VEC: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon Teuvassa hankealueen kaakkoispuolella Kärppiön sähköasemalla noin 35 kilometrin etäisyydellä hankealueesta tai Paskoonharjun sähköasemalla noin 30 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Reitti hyödyntää Energiequelle Oy:n suunnitteilla olevaa

Hömosseenin tuulivoimahankkeen suunniteltua sähkönsiirtoreittiä. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsitellään reittiosuus Korsbäckin hankealueelta Hömosseenin hankealueelle, jossa reitti yhdistyy johdonvarsiliitynnällä Hömossan suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin. Korsbäckin hankealueelta Hömosseenin hankealueelle rakennetaan uusi 110 kV:n ilmajohto, joka sijoittuu Korsnäsin ja Maalahden kuntiin. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsiteltävän VEC reitin pituus on yhteensä 7,9 kilometriä. Hömosseenin hankealueella ilmajohto yhdistyy johdonvarsiliitynnällä Hömosseenin suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin, ja sähkö siirretään Kärppiön tai Paskoonharjun sähköasemalle. Hömosseenin suunniteltu reitti hyödyntää Fingrid Oyj:n Kärppiö – Tuovila 110 kV + 400 kV voimajohtokäytävää.

Valmistelija:

Esitän, että Teuvan kunnalla ei ole huomautettavaa Korsbäckin tuulivoima-alueesta, mutta Teuva ei hyväksy sähkönsiirtovaihtoehtoa VEB ja VEC, jossa vain kuuden tuulivoimalan takia Teuvalle tuotaisiin Korsbäckistä oma sähkölinja; se olisi kohtuuton ratkaisu maanomistajien kannalta.

Ensijaisesti tulee ensin selvittää mahtuvatko Teuvan omat voimalahankkeet (Paukkakorpi-Pahkanevan 3 voimalaa, Paulakankaan 15 voimalaa, Lautamäen 36 voimalaa, Siltanevan 11 voimalaa ja Hangasnevan n. 130 MW:n aurinkovoimala) liittymään Kärppiön sähköasemaan ja vasta sen jälkeen, kun myös Kärppiöön Närpiöstä ja Kauhajoelta suunniteltujen voimalinjojen kohtalo on selvitetty, voidaan katsoa, onko Hömosseenista mahdollista tuoda voimajohto Teuvan Kärppiöön. Mikäli vaihtoehto B:tä ja C:tä edelleen harkitaan, on YVA-menettelyssä vaihtoehtojen B ja C osalta selvitettävä kaikki jo ennen tätä hanketta esitetyt voimajohtohankkeet Kärppiöön ja niiden yhteisvaikutukset.

Kja Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Tukes

Ei lausuttavaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalouspalvelut-yksikkö

ELY-keskus katsoo, että etukäteen arvioiden vaikutukset hankealueen kalatalouteen ovat vähäiset. ELY-keskus edellyttää kuitenkin, että tuulivoimaloiden, tiestön ja sähkönsiirtoverkoston rakentamisen maanmuokkaustyöt on suoritettava siten, että väliaikainenkin pintavesiin kohdistuva valunta ja kiintoainekuormitus on pyrittävä minimoimaan, erityisesti Petalaxjoen suhteen.

Väylävirasto

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää Väylävirastolta lausuntoa Korsbäckin tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta.

Hankkeesta vastaavana toimiva Energiequelle Oy suunnittelee Korsbäckin tuulivoimahanketta Korsnäsin ja Maalahden kuntien rajalle Pohjanmaan maakuntaan. Hankealue rajautuu Korsnäsin ja Maalahden kuntien lisäksi Närpiön kaupungin rajaan. Korsbäckin tuulivoimahankkeen kokonaispinta-ala on noin 1 168 hehtaaria.

Hankealueelle suunnitellaan enintään kuuden uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikkötehoksi arvioidaan maksimissaan 10 megawattia (MW) jolloin kokonaisteho on maksimissaan noin 60 MW.

Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueen keskiosaan Korsnäsin puolelle rakennetaan sähköasema. Hankealueen sisäinen sähkönsiirto tuulivoimaloiden ja tuulivoimapuiston sähköaseman välillä toteutetaan

maakaapeleilla. Hankkeen liittämiseksi valtakunnan verkkoon on kolme päävaihtoehtoa. Tuulivoima-alueella tuotettu sähkö siirretään ja liitetään valtakunnan verkkoon joko Tuovilan sähköasemalla noin 40 kilometrin etäisyydellä hankealueelta koilliseen, Teuvan Kärppiön sähköasemalla noin 35 kilometrin etäisyydellä hankealueelta kaakkoon, tai Teuvan Paskoonharjun sähköasemalla noin 30 kilometrin etäisyydellä hankealueelta kaakkoon. Korsbäckin suunnitellut sähkönsiirtovaihtoehdot hyödyntävät hankealueen koillispuolelle sijoittuvan Hömossenin hankkeen suunniteltua sähkönsiirtoa. Korsbäckin YVA-menettelyssä käsitellään vain sähkönsiirtoreittien osuudet, joilla Korsbäckin tuulivoimahanke liitetään Hömossenin suunniteltuihin siirtoreitteihin. Hömossenin hankkeessa suunnitellut siirtoreitit käsitellään Hömossenin YVA-menettelyn yhteydessä. Korsbäckin tuulivoima-alueella tuotettu sähkö siirretään 110 kV:n ilmajohdolla hankealueen sähköasemalta kohti Hömossenin hankealuetta tai sen suunniteltua sähkönsiirtoreittiä. Toteutusvaihtoehtoja on kolme, ja vaihtoehdot ovat pituudeltaan 7,9–13,5 kilometriä. Kaikki toteutusvaihtoehdot sijoittuvat uuteen johtokäytävään. Sähkönsiirtoreitin linjaus ja vaihtoehdot tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä.

Korsbäckin hankealueen pohjoispuolella lähimmillään noin 450 metrin etäisyydellä hankealueesta kulkee yhdystie 6781 (Korsbäckintie/Långbackintie). Hankealueen länsipuolella lähimmillään hankealueen länsirajaa sivuten kulkee yhdystie 17449 (Bjurbäckintie). Pohjois- ja länsipuolella hankealuetta kulkee myös seututie 673 (Rantatie) lähimmillään noin 4,3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen eteläpuolelle sijoittuvat yhdystie 17437 (Frönäsintie/Ribäckvägen/Nybyntie) lähimmillään vajaan 700 metrin etäisyydelle hankealueesta ja yhdystie 6750 (Taklaxintie/Bodbackantie/Korsnäsintie) lähimmillään vajaan 3,5 kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Hankealueen itäpuolella lähimmillään noin 4,4 kilometrin etäisyydellä hankealueesta kulkee yhdystie 6780 (Pohjoistie/Petolahdentie). Valtatie 8 kulkee hankealueen itäpuolella lähimmillään noin 12,4 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen läheisyyteen ei sijoitu rautateitä.

Hankealueelta lukien voimajohtoreittivaihtoehdot VEA ja VEC risteävät yhdysteiden 6780 ja 17481 kanssa. Voimajohtoreittivaihtoehto VEB risteää hankealueelta lukien yhdysteiden 17437 ja 17427 kanssa. Lisäksi voimajohtoreittivaihtoehdot risteävät yksityis- ja metsäautoteiden kanssa.

Väylävirasto lausuu asiasta seuraavaa:

Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisu 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni+lapa) + suoja-alue liikenneväylän keskeltä lukien.

Tuulivoimalahankkeen suunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastointiin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluvissa lupaviranomaisena toimii Pirkanmaan ELY-keskus. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle. Liittymäluvut maanteille myöntää Pirkanmaan ELY-keskus.

Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeysten käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeysten rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeyskeskseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain, voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeysluvan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja

toteutukseen liittyen on ohjeessa: ”Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä” (Väyläviraston julkaisu 8/2021 sekä tiivistelmä).

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon tuulivoimalan osien kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: ([linkki](#))

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu teialueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen teialueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy teialueella työskentelyyn.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Asiantuntijakommentit

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, luonnonsuojeluyksikkö

Yleiset

Luontoselvityksiä suunniteltaessa tulee hyödyntää LUOPAS-opasta (Mäkelä & Salo 2023). Oppaassa määritellään selvitysten riittävä taso.

Havainnot tulee tallentaa Laji.fi järjestelmään.

Kartoitusreitit tulee esittää karttakuvissa tai toimittaa erillisenä paikkatietotiedostona viranomaiselle.

Kartoituksissa tulee huomioida uuden LSL:n mukaiset luontotyypit.

Lepakkokartoituksissa tulee hyödyntää tuoreinta Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeistusta, joka on julkaistu alkuvuodesta 2023.

Luontokartoitusten tulosten havainnollistamiseksi, tulee laji- ja luontotyyppikartoitusten tulokset koota samaan karttamallinnukseen tuulivoimaloiden sijoittelun ja tukirakenteiden kanssa.

Maakuntakaavasta annettu Natura-lausunto 22.11.2023 (EPOELY/597/2022)

Suunniteltu Korsbäckin hankealue ei sijoitu Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa tuulivoimalle varatulle alueelle. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksen Natura-arvioinnista annetussa lausunnossa todennut, että ”tuulivoimala-alueiden 71, 72, 74, 75 ja 76 vaikutukset lintudirektiivin perusteella osoitetuille Natura-alueille jäävät epävarmoiksi. Vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella varovaisuusperiaate edellyttää Natura-arvioinnin kohdalla merkittävien vaikutusten poissulkemista tavalla, joka ei jätä epäilyksiä (mm. KHO 2020:3). Edellä mainittujen tv-alueiden kohdalla vaikutukset tulee täten arvioida varovaisuusperiaatteen mukaisesti merkittävän heikentäväksi. Erityisesti tv-alueet 74, 75 ja 76 toistuvat monen Natura-alueen kohdalla aiheuttaen usealle suojeluperusteena olevalle lajille vähäisen, kohtalaisen, tai jopa suuren riskin. Alueet sijoittuvat usean lintudirektiivin mukaisen SPA-alueen läheisyyteen sekä metsähanhen, kurjen ja merikotkan keskeiselle muuttoreitille. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan yhteydessä laaditussa törmäys- ja populaatiomallinnuksessa esitetään pidättäytymistä tuulivoimarakentamisen lisäsuunnittelusta metsähanhen, piekanan ja merikotkan päämuuttoreittien kriittisille kohdille. Esitys perustuu ylimaakunnallisten vaikutusten arviointiin, jossa on huomioitu myös Pohjanmaan maakunnan tv-alueet. Edellä mainitut tv-alueet 74, 75 ja 76 tulee poistaa maakuntakaavaehdotuksesta.” Korsbäckin tuulivoimahankealue sijoittuu maakuntakaavan tv-alueiden 74, 75 ja 76 keskelle, joten annettu lausunto koskee myös suunniteltavaa aluetta. Korsbäckin tuulivoimala-alueella ei ole arvioitu maakuntakaavan Natura-

arvioinnissa, koska aluetta ei ole maakuntakaavassa esitetty tuulivoima-alueeksi.

(Kuva)

Sähkönsiirtoreiteistä

Mikäli pesimälinnustoa arvioidaan sähkönsiirtoreiteiltä muiden selvitysten yhteydessä, tulee ajankohtaan ja aineiston reunaehto- ja keräämiseen liittyvät epävarmuudet tuoda ilmi raportoinnissa.

Sähkönsiirrossa tulee arvioida yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Ilmajohtojen negatiivisten luontovaikutusten lieventämiseksi (pirstoutuminen, luontokato, törmäysvaikutus, maisema) tulee sähkönsiirto toteuttaa ensisijaisesti maakaapeloinnilla, toissijaisesti yhteispylväillä, jotta johtokäytävä voitaisiin toteuttaa niin kapeana kuin teknisesti on mahdollista. Vaikutusarvioinneissa on huomioitava sähkönsiirtolinjojen yhteisvaikutus, huomioiden samaan linja-aukeaan suunnitellut muut hankkeet, myös Fingrid Oy:n voimajohtokäytävän osalta, mikäli hankkeen voimajohdot kulkevat omissa erillisissä pylväissä.

Maisema-arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutus myös sähkölinjojen osalta.

Linnusto

Yleistä: Linnustaselvitys on laadittava LUOPAS-oppaan (2023) liitteen 2 mukaisesti.

Muuttolinnusto

Ohjelmassa esitetty muutontarkkailun määrä alittaa valtakunnallisen suosituksen tason. Muuttolinnuston osalta Ympäristöministeriön ohjeistus - linnustovaikutusten huomioiminen tuulivoimarakentamisessa ohjeistaa käyttämään muutontarkkailuun 30 päivää keväällä ja 30 päivää syksyllä. Muuttolintuselvityksen on tuotettava arvio suunnitellun tuulivoima-alueen läpi muuttavien lintujen yksilömääristä, lentoreiteistä ja lentokorkeudesta. Selvitys tulee tehdä sekä keväällä että syksyllä muuton seurannan ohjeita noudattaen (Ympäristöministeriö 2016). Mikäli hankkeessa hyödynnetään muiden hankkeiden aiempia seurantoja, tulee ne liittää selostukseen alkuperäisinä ja niiden tulee kohdistua hankealueelle. ELY-keskus katsoo yli 10 vuotta vanhat tarkkailut vanhentuneiksi kuvaamaan nykytilannetta.

Muutontarkkailussa tulee huomioida myös yöllä muuttavat lajit.

Muuttolintuhavainnoinnin lisäksi tulee selvittää läheisten suoalueiden ja vesistöjen merkitys levähdys-, ruokailu- ja pesimäalueina.

Pesimälinnusto

Alueelta tulee selvittää pesimälinnusto LUOPAS-oppaan mukaisesti ja arvioida kokonaisvaikutus lajistoon. Ohjelmassa esitetään, että pistelaskennan lisäksi käytetään sovellettua kartoituslaskentaa. ELY-keskus toteaa, että selvityksissä tulee käyttää vakiintuneita valtakunnallisia maastotyömenetelmiä. Tällöin tulokset ovat vertailukelpoisia ja tulosten tulkinnassa voidaan käyttää hyväksi valtakunnallisia seuranta-aineistoja. LUOPAS-oppaan liitteessä 2 avataan tarkemmin riittävä selvitysten määrä. Ohjelman inventointitekniikan kuvaus oli osin sekava, sillä ohjelman mukaisesti pistelaskenta suoritetaan vain kerran, mutta kartoituspäiviä on 8, myöskään täyttä varmuutta ei ole sisältääkö varhaisen aamun tunnit myös yöaktiiviset laulajat? ELY-keskus toteaa, että kattavan pesimälinnustonselvityksen saamiseksi kartoituksen tulee toistua pesimäkaudella 5–8 kertaa ja yölaulajien osalta vähintään kolmesti.

Hankealueen ympärille sijoittuu useita suurten petolintujen tiedettyjä pesäpaikkoja. Erityisesti hankealueen itäpuolen Natura-alueelle sijoittuva suojeluperusteisen salassa pidettävän lajin pesä on ollut aktiivisessa käytössä ja lajityypillinen käytös huomioiden, voidaan olettaa, että säännöllisiä ruokailulentoja kohdistuu hankealueelle.

Tuulivoimahankkeiden vaikutusten arvioinnissa kaartelevilla petolinnoilla on keskeistä selvittää lentoaika tutkittavalla alueella. Havainnoinnissa tulee soveltuvin osin hyödyntää Metsähallituksen opasta maakotkan

tarkkailuun. Oppaan mukaan **riittävä** määrä maastotarkkailua on 100–200 h. Mikäli tarkkailua suoritetaan tätä vähemmän, kuten ohjelmassa on esitetty, tulee selostuksessa perustella vähäisempi tarkkailun määrä. Salassa pidettävälle lajille tulee laatia törmäysmallinnus, jossa väistökertoimena käytetään maksimissaan lukua 95 %. Tätä tukee tuore suomalainen tutkimus, missä todettiin merikotkan aikuissäilyvyyden laskua aina 5 kilometriin saakka pesistä (Nebel ym. 2024). Varovaisuusperiaatteen mukaisesti on perusteltua käyttää alhaisempaa väistökerrointa lisäksi, jotta huomioidaan myös esimerkiksi sähkölinjojen aiheuttamaa kuolleisuutta, jota ei malleissa muuten yleensä huomioida lainkaan. Alueella mahdollisesti muista pesivistä suurista petolinnuista tulee myös laatia törmäysmallinnus, joka huomioi tosiasiallisen elinympäristön käytön. Edelleen saalistuslentomallin esille nostamat riskialttiit reviirit tulee huomioida riittäväillä voimalavapailla käytävillä ruokailualueille.

Muita sensitiivisiä lintulajeja, joihin kohdistuvat vaikutukset voivat oleellisesti heikentää tv-alueiden toteutuskelpoisuutta, ja jotka tulee selvittää, ovat mm. em. suurten petolintujen lisäksi uhanalaiset keskikokoiset petolinnut kuten hiiri- ja mehiläishaukka, sääksi, sekä huuhkaja, kuikka ja kaakkuri ja mahdollisesti myös muuttohaukka. Näiden esiintymistä alueella ja lajeihin kohdistuvia vaikutuksia on tarpeen selvittää.

Selvitysten vaikutusanalyysissä tulee huomioida alueen muut hankkeet ja yhteisvaikutukset. Vaikutusanalyysin tulee perustua LUOPAS-oppaan ohjeistukseen ja kansainvälisesti vertaisarvioituun tutkimustietoon. Muuttolinnuston osalta on arvioita populaatiotason yhteisvaikutus vähintään maakunnallisessa mittakaavassa, uhanalaisten lajien osalta mittakaavan tulee olla tätäkin laajempi.

YVA-selostuksessa tulee arvioida kansainvälisiin tutkimuksiin perustuen tuulivoimaloiden törmäysvaikutusten lieventäminen voimaloiden havaittavuuden lisäämisellä. Tuulivoimaloissa tulee myös arvioida lentoestevalojen korvaaminen tutkaperusteisilla valoilla linnuston törmäysvaikutusten ja luonnonmaisemavaikutusten lieventämiseksi.

Direktiivilajisto

Liito-oravien papanoiden havaitsemisen optimaalisin aika on keväällä juuri lumien sulettua ennen kuin kasvillisuus peittää ne näkyvistä (LUOPAS-opas). Liito-oravaselvityksissä tulee siis kiinnittää huomiota oikeaan ajankohtaan. Myös selvitysten riittävyys on huomioitava. Liito-oravan ekologiaan kuuluu reviirien ajoittainen tyhjentäminen, joten selvityksiä on syytä tehdä useampana vuonna. Liito-oravien lisääntymis- ja levähtämispaikkojen lisäksi on tärkeä kiinnittää huomiota mahdollisiin erillisiin ruokailualueisiin sekä niiden välisiin kulkuyhteyksiin. Liito-oravaselvitykset tulee tehdä sekä hankealueella että sähkönsiirtoreiteillä.

Viitasammakkoselvityksissä on kiinnitettävä huomiota selvitysajankohdan oikeaan ajoittamiseen lisääntymisaikaan.

Hankealue sijoittuu Korsnäsin susireviirin keskiosiin, jonka seurauksena alueelle tulee tehdä erillinen suurpetoselvitys. Selostuksen vaikutusten arvioinnissa tulee korostua eläinten mahdollisuus liikkua luonnonsuojelulain mukaan suojeltujen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen välillä.

Suojelualueet

ELY-keskus yhtyy ohjelmassa esitettyyn arvioon, että Natura-arviointi tulee laatia Kackurmossenin Natura-alueelle FI0800018 SAC/SPA. Pohjanmaan maakuntakaavan Natura-arviossa on tunnistettu, että tarkemmassa suunnittelussa on alueen osalta tunnistettava paikalliset ruokailulentoreitit ja vapaat lentoreitit pesimisalueelta kalastusalueille. Natura-arvioinnin laatiminen todennäköisesti edellyttää pesimälinnuston ja reviirin käytön selvittämistä hankkeen tosiasiallisella vaikutusalueella. Tuulivoimalat aiheuttavat lajiston siirtymistä jopa 5 km säteellä (Tolvanen ym. 2023), jolloin suojeluperusteisten lajien elinpiirit tulee selvittää tosiasiallisen vaikutusalueen sisällä. Asianmukainen arvio perustuu parhaaseen

tieteelliseen tietoon, näin ollen olemassa olevaa tietoa voidaan joutua täydentämään ekologisin kenttätutkimuksin (Euroopan komissio 2019).

Degermossen FI0800019/SAC suojeluperusteena ovat luontotyytit: keidassuot, borealiset luonnonmetsät ja puustoiset suot. ELY-keskus toteaa, että mikäli hankkeella ei ennako-oletuksena arvioida olevan hydrologisia vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisille luontotyypeille, niin alueen osalta riittää Natura-tarveharkinta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, vesienhoitoryhmä

Ennalta arvioiden tuulivoimapuiston suurimmat mahdolliset vaikutukset pintavesiin aiheutuvat teiden, näihin liittyvien ojien rakentamisesta tai/ja parantamisesta. Tietyt samoin kuin muut kaivutyöt ja rakenteisiin liittyvät kaivu- ja kuivatustyöt saattavat aiheuttaa eroosiota (kiintoaine ja ravinteet) sekä pohjavesien pinnan laskua. Myös uomien ylityksiin liittyvä rakentaminen sisältää riskin kuormituksen lisääntymisestä. Kiintoaineen kulkeutuminen vesistöihin aiheuttaa peittymistä, liettymistä ja rehevöitymistä, millä on haitallinen vaikutus vesistöjen veden laatuun ja ekologiseen tilaan. Lisäksi tierummut voivat aiheuttaa esteellisyyttä vesieliöstön liikkumiselle.

Toinen uhka aiheutuu mahdollisten ojitusten aiheuttamista hydrologisista muutoksista ja pohjavesien laskusta. Nämä voivat vaikuttaa uomissa virtaavan veden määrään. Uomassa virtaavan veden määrän suurin vaikutus on sillä, jos veden määrä kriittisinä alivirtaamakausina laskee. Pohjaveden lasku turvemaidella lisää myös turpeen hajoamista, mm. siitä seuraa ravinteiden ja orgaanisen aineksen huuhtoutumista valumavesiin. Lisäksi pohjavedenpinnanlasku aiheuttaa maaperän hapettumista aikaisempaa syvemmältä, joka happamalla sulfaattimaidella saa aikaan happamia ja metallipitoisia valumavesiä.

YVA-ohjelmassa esitetty GTK:n happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyysaineisto. GTK:n aineiston näytteenotto ei ole kuitenkaan kaiken kattava, vaikka onkin hyvin suuntaa antava. Sen perusteella ei voida täysin sulkea pois happamien sulfaattimaiden esiintymistä niilläkin alueilla, joilla happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on aineiston mukaan pieni tai hyvin pieni. YVA-selostuksessa tulee arvioida happamien sulfaattimaiden vaikutukset pintavesiin hankkeessa ja keinot vaikutusten vähentämiseksi. Lisäksi YVA-selostukseen tulee merkitä käytetyn GTK:n happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyysaineiston mittakaava.

YVA-ohjelmassa ei ole mainittu hankkeen mahdollisista kuivatustarpeista pintavesiä käsitelävissä kappaleissa. ELY-keskus huomauttaa, että hankkeen mahdollisten ojitusten vesistövaikutukset eivät rajoitu vain rakennusaikaan, vaan vaikutukset pintavesiin jatkuvat jopa vuosikymmeniä turvemaidella, turpeen vähitellen hajotessa. YVA-selostuksessa tulee kertoa mahdolliset kuivatustarpeet ja arvioida niiden vaikutusta.

Arviointiselostuksessa tulee olla kartat, joissa näkyvät valuma-alueet, tuulivoimalat, huoltoteiden sijainti sekä sähkönsiirtoreitit valuma-alueilla. Karttojen mittakaavan tulee olla sellainen, että nykyiset ojitukset ja pienvedet näkyvät. Myös alustavien huoltoreittien osalta tulee arvioida niiden rakentamisen vaatimia mahdollisia kuivatustarpeita ja arvioida niiden mahdollisia vaikutuksia alueen pintavesiin. Kartat voivat olla YVA-selostuksen liitteenä.

YVA-selostuksessa tulee arvioida, voiko hankkeella olla vaikutuksia yhdessä muiden hankkeiden kanssa lähimpään alapuoliseen vesienhoidon pintavesimuodostumaan.

Hanke tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu esteellisyyttä vesieliöstön vapaalle liikkumiselle hankealueella (mm. tierummut). Jos virtavesiä ylitetään työkoneilla, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja pyrkiä estämään eroosio sekä uoman rakenteen muuttuminen. Tuulivoimalat ja pylväät tulee sijoittaa tarpeeksi kauas virtavesiuomista, jottei aiheudu eroosiota uomaan. Kaiken kaikkiaan hankesuunnittelussa

tulee ottaa huomioon mahdolliset vesistövaikutukset, myös välilliset, ja pyrkiä vähentämään vesistövaikutuksia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, vesilain valvonta

Arviointiohjelmassa on tunnistettu vesilain mukaista lupaa edellyttävät mahdolliset toimenpiteet hankkeessa. Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset suojellut vesiluontotyypit tulee kartoittaa huolellisesti, jotta ko. luontotyypit eivät vaarannu hankkeessa esim. huoltoteiden tai sähkönsiirron rakentamisen yhteydessä. Vesilain valvonta muistuttaa, että uomien alitukset ja uusien teiden uomien ylitysten vesistövaikutukset tulee myös arvioida.

Hankkeessa mahdollisesti tarvittavista ojituksista tulee myös tehdä vesilain mukainen ilmoitus ELY-keskukselle, viimeistään 60 päivää ennen töiden aloittamista. Veden johtaminen on syytä pitää minimissään hankkeen suunnittelussa.

Suositus ymmärrettävyyden parantamiseksi on jatkossa käyttää suomenkielisessä aineistossa Petalaxånin joesta nimitystä Petolahdenjoki (vrt. esim. Natura-alue Petolahden jokisuisto).

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, pohjaveden suojelun ryhmä

Hankealueen läheisyydessä ja sähkönsiirtoreitin varrella esiintyy GTK:n tulkittuja mustaliuske-esiintymiä. Kallioperää ja sulfidisedimenttejä käsittelevissä kappaleissa mustaliuskeiden mahdollinen esiintyminen olisi hyvä tuoda esille ja arvioida mustaliuskeista mahdollisesti aiheutuvat ympäristövaikutukset. Kallioperää esittävään kuvaan olisi hyvä lisätä GTK:n kallioperän mustaliuskeaineiston paikkatietoaineisto (viivageometriat). Ympäristövaikutusten arvioinnissa lähtöaineistossa voi hyödyntää GTK:n julkaisemaa opasta mustaliuskeiden ympäristövaikutusten arviointiin ja hallintaan (tutkimustyöraportti 81/2023).

Tuulivoimaloiden perustusten rakentamisessa ja alueen tiestön rakentamisessa tai parantamisessa joudutaan lisäämään maa-ainesten ottoa paikallisesti merkittävästi. Tarvittavia maa-ainesten ottamiskohteita sekä ottomääriä ja ottamisen ympäristövaikutuksia eri voimalasijainneilla tulisi selostuksessa arvioida ja vertailla ainakin yleisellä tasolla. Maa-aineksia ei tule ottaa pohjavesialueilta. Arvioinnissa olisi suositeltavaa tarkastella myös sitä, missä määrin maarakentamisessa voidaan hyödyntää kierrätysmateriaaleja hanketta varten irrotettavan luonnon maa- tai kiviaineksen sijasta.

Pohjaveden osalta ei kommentoitavaa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Liikenteellisten vaikutusten arviointi ja nykytilan kuvaus vaikuttavat riittävältä tässä vaiheessa. Liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa on syytä keskittyä erityisesti suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkon ulkopuolisiin osuuksiin, jotka saattavat valitun kuljetusreitit mukaan muodostaa suurimman osan satamasta hankealueelle kulkevasta reitistä. Huomautamme, että hankealueen lähistön yhdysteiden kuntoon ja niiden kunnossa pysymiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Hanketoimijan on syytä huomioida, että mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee hanketoimijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueeseen. ELY-keskus huomauttaa, ettei sillä kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua parantamistoimenpiteiden kustannuksiin.

Hanketoimijan tulee huomioida, että tieverkon kunnosta tulee huolehtia myös tuulivoimalan rakennustöiden valmistuttua siten, että tieverkolle tehdyt väliaikaiset toimenpiteet tulevat korjatuksi ja kuljetusten mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle korjataan viiveettä. Tämä on erityisen tärkeää liikenneturvallisuuden turvaamiseksi tieverkolla.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttö

Hankealuetta ei ole osoitettu tuulivoimatuotantoon voimassa eikä vireillä olevassa maakuntakaavassa. YVA-selostuksessa tulee perustella poikkeamista maakuntakaavasta. Hankealueen läheisyydessä sijaitsee asutusta, joten voimaloiden sijoittelussa on varmistettava ettei 40 desibelin melualue yllä asutukseen asti.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä. Läheisistä kulttuuriympäristöistä tulee laatia riittävä määrä havainnekuvia vaikutusten arvioimiseksi. Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa on arvioitava huolellisesti melun, välkkeen ja maisemavaikutusten osalta etenkin alueilla, joissa asutus jää tuulivoimahankkeiden väliin.

Hanke sijoittuu kahden kunnan alueelle. Voimalasijoittelussa tulee esittää vaihtoehto, jossa 40 desibelin melualue ei ulotu naapurikunnan puolelle. Mikäli tuulivoimahanke toteutuisi vain toisen kunnan alueella, voisi voimaloiden sijainti kuntien rajalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa naapurikunnan maankäytölle melusta johtuvan rakentamisrajoituksen vuoksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, ilmasto-vaikutukset

Kappaleessa 9.7 Ilmasto esitetään hankkeen ja ilmastonmuutoksen suhdetta monesta näkökulmasta arvioinnin lähtökohdaksi.

Ilmaston lämpeneminen edellyttää sopeutumista, sillä ilmastonmuutos on etenevä ilmiö.

Arviossa alueen kyvystä sopeutua ilmastonmuutokseen on syytä tuoda esiin konkreettisia toimia, joilla YVA-menettely voi ohjata suunnittelua koko hankealueella, ei vain rakentamisen kohdealueella. Veden pidättäminen metsämaastossa ja turvemilla on osa varautumista, ja sen suunnittelun tueksi löytyy vesienpalautusaineistoa Metsäkeskuksen Suometsänhoidon avoimena paikkatietona. Arvioinnin olisi hyvä varmistaa, ettei hankkeen toteuttaminen vaikeuta tulevaisuuden sopeutustoimia ilmastonmuutokseen, edes maanomistajille vapaaehtoisina vedenpidätystoimenpiteinä. Veden johtaminen pois tulisi kauttaaltaan pitää minimissään, kun lisääntyvä kuivuus mm. altistaa talousmetsät aiempaa voimakkaammille hyönteistuhonille. Veden pidättämisellä on myönteiset vaikutukset myös vesien tilaan.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, turvetuotannon valvonta

Ei kommentoitavaa. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole turvetuotantoa.

Mielipiteet

Cinia

Cinia Oy:llä ei ole tällä hetkellä radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja Korsnäsissä ja Maalahdessa sijaitsevan Korsbäckin tuulivoimahankkeen YVA-ohjelman suunnittelualueella.

Toteutuessaan tuulivoimapuistohankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Cinian teleliikenteelle aiheutuvat haitat.

Cinia Oy:llä ei ole muuta lausuttavaa edellä mainittuihin tuulivoimapuistohankkeeseen.

Digita

Energiequelle Oy suunnittelee Korsnäsin ja Maalahden kuntiin enintään kuuden (6) voimalan tuulivoimahanketta. Hankealue rajautuu Närpiön kaupungin rajaan. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 1168 hehtaaria. Hankealue on pääosin ojitettua suota ja eri ikäistä talousmetsää. Tuulivoimahankkeen

liittämisessä sähköverkkoon tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Hankkeessa laaditaan lisäksi osayleiskaava molempien kuntien alueille.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut Digita Oy:lle mahdollisuuden antaa kirjallisen lausunnon liittyen Korsbäckin tuulivoimahankkeeseen. Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Digitalan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuden liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitalan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan

antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksiaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetyksiasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja

televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Elisa Oyj

Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat.

Kyseisen hankkeen vaikutusalueella saattaa olla tarvetta rakentaa korvaavaa verkkoa.

- vaikutusalueella on Elisan radiolinkkijärjestelmiä 1–2 kpl

Korsvind Oy

Hankeyhtiö Korsvind Oy:n omistajat Vattenfall ja Metsähallitus yhteistyössä kehittävät Korsnäsin merituulivoimahanketta aluevesillä Korsnäsin kunnan edustalla. Hankkeeseen liittyvät ympäristövaikutusten arviointiohjelmat merialueen hankealueen ja merikaapelireittien sekä mantereen sähkönsiirron osalta ovat olleet nähtävillä 4.4.-24.5.2024.

Korsnäsin merituulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehto 1 (SVE1) kulkee Korsbäckin tuulivoimapuistohankealueen lävitse lounais-koillisuunnassa. Sähkönsiirtovaihtoehtoista SVE2A, SVE2B ja SVE2D kulkevat Korsbäckin hankealueen reunamalla luoteis-kaakkosuunnassa. Em. Korsnäsin merituulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot on suunniteltu toteutettavan enintään kahdella 400 kV ilmajohtolla.

Haluamme huomauttaa koordinaatiotarpeesta Korsbäckin tuulivoimapuiston tuotantoalueen ja Korsnäsin merituulivoimahankkeen sähkönsiirtoreittien suunnittelussa Korsvind Oy:n kanssa, jota molempien osapuolten tarpeet tulevat huomioiduksi.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry

Kiitämme mahdollisuudesta ottaa kantaa Korsbäckin tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmaan. Merenkurkun Lintutieteellinen yhdistys ry (MLY) on tarkastellut YVA-ohjelmaa erityisesti linnuston näkökulmasta ja haluaa huomauttaa seuraavista asioista:

- Pesimälinnustaselvitys on ohjelman mukaan tehty yhteen käyntikertaan perustuvalla piste-laskentamenetelmällä. Pidämme tätä aivan liian kevyenä määränä, koska tuulivoima-alueet muuttavat merkittävästi luontoa pirstomalla ja suoraan tuhoamalla elinympäristöjä. Lintulajien havaittavuudessa on erittäin suurta lajikohtaista ajallista vaihtelua, eli tietty laji on parhaiten ja luotettavimmin havaittavissa tietyinä aikoina vuodesta. Yksi käyntikerta ei kerta kaikkiaan riitä pesimälinnuston selvittämiseksi luotettavalla tavalla, koska tällöin koko pesimäkauden (helmikuu-kesäkuu) ajalta ei saada tietoja alueella pesivistä linnuista, vaan todennäköisesti paljon lajeja jää huomaamatta. Käyntikertoja tulisi olla vähintään kolme kohdetta kohti. Kartoitettavien kohteiden ennakkovalinta on sinänsä kannatettavaa, koska linnustollisesti köyhien alueiden (esim. hakkuuaukeat, taimikot tai hyvin nuoret metsät) kartoittamiselle ei yleensä ole tarvetta.
- Kolme käyntikertaa pöllöselvitykseen on liian vähän. Huomautamme, että pöllöjen määrät vaihtelevat vuosittain suuresti kulloinkin vallitsevan ravintotilanteen vuoksi. Pöllövuosi 2024 oli Pohjanmaalla yleisesti ottaen huono. Selvitys tulee toistaa kahtena tai kolmena vuonna sen luotettavuuden lisäämiseksi.
- Muuttolinnustoa on tarkoitus seurata yhtenä vuonna sekä kevät- että syysmuuttoaikana 10 päivänä (yhteensä 20 päivänä). Yhdistyksemme pitää tätä hyvin vaatimattomana havainnointitehokkuutena, kun kyseessä on rannikon läheinen ja usean lajin tärkeällä muuttokäytävällä sijaitseva hanke. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -julkaisun mukaan seuranta tulee tehdä keväällä ja syksyllä 30 eli yhteensä 60 päivää. Mielestämme seuranta tulisi tehdä tämän asiantuntijoiden laatiman ohjeistuksen mukaisesti. Päiviä lisäämällä saataisiin kattavampi otanta alueen läpi muuttavista lajeista ja parempi käsitys yksilömääristä.
- Yöllä muuttavat lajit (esim. monet rastaat) muodostavat merkittävän määrän kaikista muuttajista. Hankkeessa tulee laatia myös yömuuttajia koskeva selvitys ja arvioida hankkeen vaikutukset niille. Erityisesti tulee arvioida, voivatko voimaloiden huomio- ja lentoestevalot vetää öisin muuttavia lajeja puoleensa ja näin lisätä niille aiheutuvia riskejä.
- Tuulivoima-alueen sijoittuminen usean Natura 2000 -alueen (Kackurmossen ja Degermossen) lähetyville ei ole millään muotoa kannatettavaa, koska Natura-alueiden tulee olla kaikin puolin häiriöttömiä luonnon suojelemiseksi tarkoitettuja alueita. Hanketta läheisin Natura 2000 -alue Kackurmossen on suojeltu myös linnuston perusteella. Hankkeesta voi seurata merkittävää haittaa suon linnustolle. Natura-arvioinnin tulee olla täysin objektiivinen ja siinä tulee arvioida aidosti hankkeen vaikutukset suojeluperusteena olevalle linnustolle. Huomautamme erityisesti suolla pesivästä uhanalaisesta lintulajista, jonka lentojen suuntautumista pesältä hankealueen suuntaan tulee seurata riittävällä tavalla, joka mahdollistaa hankkeen vaikutusten arvioinnin lajille. Hanke ei saa vaarantaa lajin pesintää tai esiintymistä alueella, tai muutoin sen voi katsoa merkittävästi heikentävän kyseistä laji (suojeluperustetta).

Suomen luonnonsuojeliiton Pohjanmaan piiri ry

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on tutustunut Korsbäckin tuulivoimahanketta koskevaan materiaaliin ja antaa siitä seuraavan lausunnon.

(Kuva)

Energiequelle Oy suunnittelee Korsnäsin ja Maalahden kuntiin enintään kuuden (6) voimalan tuulivoimahanketta. Tuulivoimaloiden napakorkeus on 160–200 metriä ja kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho maksimissaan 10 MW. Hankealue rajautuu Närpiön kaupungin rajaan. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 1168 hehtaaria.

SLL:n Pohjanmaan piirin alueelle on tulossa arviolta noin yli 6.000 maatuulivoimalaa, joka laajasti pirstoo luontoa ja heikentää asumisviihtyvyyttä. Useilla alueilla hankkeiden yhteisvaikutuksia ei voida arvioida realistisesti. Ala on ylikuumentunut paikoin pahasti, kuten tässäkin kohteessa.

Maakuntakaava

Voimassa olevassa maakuntakaavassa aluetta ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi. Hanketta ei tule toteuttaa, koska se on maakuntaavan vastainen ja maakunnan alueelle tulee jäädä kauttaaltaan erilaisia luontoalueita ja joka kuntaan tulee määritellä tuulivoiman ”No go” -alueita. Lisäksi tässä olleen menettämässä luonnonhiljaisia alueita. Niiden arvo tulisi nyt jo nähdä, koska ne ovat uusiutumaton luonnonvara. Jos ne kerran menetetään, niitä ei saada palautettua takaisin. Hankealueen keskellä on kota, jonka virkistysarvo laskee. Toiminnot ovat keskenään ristiriidassa. Aivan kiinni tuulivoima-alueessa on myös Natura-alue, johon tulee jättää kunnolliset suojavyöhykkeet.

(Kuva)

Suojavyöhykkeet

”Alle kahden kilometrin etäisyydellä VE1 voimaloista asuu 56 asukasta, alle viiden kilometrin etäisyydellä 274 asukasta, ja alle 10 kilometrin etäisyydellä 2 932 asukasta. Alle kahden kilometrin etäisyydellä VE2 voimaloista asuu 40 asukasta, alle viiden kilometrin etäisyydellä 247 asukasta, ja alle 10 kilometrin etäisyydellä 2 812 asukasta.”

Suojaetäisyys on aivan liian pieni voimaloiden kokoon nähden. Suojaetäisyyden tulee olla vähintään viisi kilometriä asuin- ja lomakiinteistöihin. Suojavyöhykkeiden tulee olla riittävän laajat, vähintään 10 kertaa voimaloiden siipien pyyhkäisykorkeus myös seuraaviin kohteisiin nähden

(Kuva)

- luonnonsuojelualueista
- Natura-alueista
- soidensuojelualueista
- pohjavesialueesta
- viheryhteyskäytävistä
- virkistysalueista

Suojavyöhykkeen laajuus riippuu kohteen ominaisuuksista. Tässä hankkeessa hankealueelle sijoittuu useita metsälain 10§:n erityisintärkeitä elinympäristöjä, joiden ympärille tulee säästää riittävän laaja suojavyöhyke, jotta ne säilyvät elinvoimaisina.

SLL Pohjanmaan piiri on linjannut hallituksen kokouksessaan, ettei se tule puoltamaan yhtään tuulivoimahanketta, elleivät riittävät suojaetäisyydet toteudu.

Uusia maatuulivoima-alueita kaavoitettaessa tulee suunnittelussa noudattaa varovaisuusperiaatetta. Uusi luonnonsuojelulaki astui voimaan 1.6.2023. LSL:n 7 §:n varovaisuusperiaatteen (EU:n varautumisperiaate) mukaan lain mukaisessa päätöksenteossa on kiinnitettävä huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen uhkaan, vaikka tieteellistä varmuutta kielteisistä luontovaikutuksista ei vielä olisi.

Linnusto

Hankealue sijoittuu useiden lintujen päämuuttoreille, laulujoutsen, merikotka, piekana, metsähanhi ja kurki. Alue kuuluu nk. pullonkaula-alueeseen. Lähtökohtaisesti lintujen päämuuttoreille tai tärkeille lintualueille ei tule sijoittaa yhtään tuulivoimalaa. Suunnitellut selvityspäivät katsomme olevan

riittämättömällä tasolla muutontarkkailussa (10 maastopäivää). Ympäristöministeriön ohjeistusta Linnustovaikutusten huomioiminen tuulivoimarakentamisessa tulee noudattaa. Siinä ohjeistetaan käyttämään muutontarkkailuun 30 päivää keväällä ja 30 päivää syksyllä, koska hankealueen läheisyyteen on tulossa valtava määrä tuulivoimaloita. Linnustoselvitykset tulee suorittaa oikea-aikaisesti, riittävässä laajuudessa ja usean vuoden ajan, jotta voidaan poissulkea vuosien välinen vaihtelu ja vaihtelevan ravintotilanteen vaikutukset.

(Kuva x 2)

Eliöstö ja yhteisvaikutukset

Hankealue kuuluu tunnetun Korsnäsin susilauman reviirin keskiosaan. Seutu on harvaan asuttua ja metsäistä metsätalousaluetta ja susi on saanut elää alueella rauhassa. Tämä hanke tulisi toteutuessaan häiritsemään susireviiriä, jonka seurauksen susi siirtyy häiritsemään ihmisiä. Joten tämä hanke tulee aiheuttamaan enemmän haittaa kuin hyötyä, sitä ei tule toteuttaa.

Noin 30 km säteellä hankealue mukaan luettuna on tuotannossa, suunnitteilla tai rakenteilla noin 357 tuulivoimalaa. Lisäksi tällaiset ”lihamyllyt” aiheuttavat tuhoisia vaikutuksia linnustoon, jos tämäkin hanke toteutetaan.

Miten turvataan eliöiden reviirien riittävä koko ja laadukas elinympäristö?

Liito-oravan, viitasammakon ja lepakoiden osalta tulee selvitykset tehdä oikea-aikaisesti sekä kartoittaa useampana vuotena, että saadaan tarkka kuva niiden elinpiireistä. Pelkkä yhden kauden ja yhden tai kahden päivän selvitykset eivät ole riittävän kattavia. Vuosittainen vaihtelu reviireillä voi olla suurta. Alueella esiintyvät hyönteiset, pieneliöt sekä maaperän pieneliöt tulee myös kartoittaa.

(Kuva)

Eliöstö ja tutkimustieto

Luontoarvoja tulee tarkastella uuden Luken meta-analyysin pohjalta, jossa eri tutkimuksista analysoitiin 71 tutkimusta maailmalta, jotka oli tehty tuulivoima-alueiden rakentamisen jälkeen (Tolvanen A., Routavaara H., Jokikokko M., Rana P.: Review, How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review, Biological Conservation 288 (2023)). Näistä ainoastaan neljässä, vuosina 2022 ja 2023 oli yli 100 metriä korkeita tuulivoimaloita. Muissa tutkimuksissa tuulivoimalat olivat 50–99 metriä korkeita. Tutkimustuloksia tarvitaan vielä lisää nykymittakaavan mallisilla voimaloilla, joiden kokonaiskorkeus ylittää yli 250 metriin.

Tuulivoimahankkeen toteutuessa monen lajin reviirit pirstoutuvat voimaloiden tieltä raivattavan metsän ja muun elinympäristön katoamisen vuoksi. Tämä vaikeuttaa lajien selviämistä alueella. Elinympäristössä ei välttämättä elä riittävästi lisääntymiskykyisiä ja elinkelpoisia lajin yksilöitä, jotta lajin populaatio voisi selvitä jatkossa elinvoimaisena.

Luken meta-analyysissä todettiin vielä seuraavaa:

- Tuulivoimaloiden melu vaikeuttaa eläinten kommunikaatiota. Esimerkiksi pöllöjen ja poikasten viestintä pesällä estyy ja häiriintyy, kun lintujen äänet eivät kuulu.
- Monilla saaliseläimillä on todettu vaikeuksia kuulla petojen ääniä. Myös pedoilla todettiin vaikeus kommunikoida lajitoverien ja poikasten kanssa.
- Varsinkin pöllöjen ja päiväpetolintujen todettiin hylkäävän pesiä ja reviirejä, jos tuulivoimaloita rakennettiin viittä kilometriä lähemmäs.

Tutkimuksen perusteella ilmeni, että tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta ja jättää tuulivoima-alueet rakentamatta varsinkin luonnon monimuotoisuudelle tärkeille alueille, viheryhteyskäytävälle, lintujen muuttoreiteille ja niiden viereen sekä suojelu- ja Natura-alueiden ja perinnebiotooppien viereen. Riittävä suojaetäisyys on lähtökohtaisesti asetettava näihin herkkiin ympäristöihin viiteen kilometriin.

Ei vielä tiedetä miten eläimet suhtautuvat tuulivoimaloihin, aiheuttaako tuulivoimapuiston toiminta alueen välttämistä ja miten kauaksi mahdolliset haitalliset vaikutukset ulottuvat. Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja neljäntoista tuulivoimayhtiön yhteishankkeessa ”Metsäeläinten esiintyminen ja elinympäristöjen käyttö tuulivoimaloiden lähialueilla (WINDLIFE)” vuosina 2023–2027 tullaan selvittämään tuulivoiman vaikutuksia suteen, metsäpeuraan ja maakotkaan sekä poronhoitoon ja poronhoidon kustannuksiin, joten tieto tuulivoiman vaikutuksista on tulevaisuudessa lisääntymässä. Näitä tutkimustuloksia tulisi odottaa ennen laajamittaista tuulivoiman rakentamista.

Riistakantojen hallinta vaikeutuu, jos tuulivoimaa rakennetaan liian tiheästi. Metsästyksen jää liian vähän soveltuvia maita. Hirvikannan tulisi olla tasainen ympäri maakunnan, jotta välttytään hirvituhoilta metsissä ja pelloilla, sekä hirvien välisiltä taudeilta.

Melu

”Voimalat tullaan sijoittamaan siten, ettei melu ylitä 40 desibelin rajaa lähimpien asuin- ja loma ajan rakennusten alueella.”

Melua tulee mallintaa eri sääolosuhteissa ja eri vuoden aikoina, jotta saadaan selville merkityksellisen sykinnän määrä. Se tulee ilmi vain tietynlaisissa sääolosuhteissa ja vuodenaikoina. ”Ympäristömelu taipuu aina kylmemmän ilman suuntaan, eli päivisin tuulivoimalan säteilevä ääni taipuu tavallisesti ylöspäin, koska ilmanlämpötila pienenee mentäessä ylöspäin. Yöaikana tilanne on toinen syyskesällä, syksyllä ja talvella, koska maanpinnan lämpötila on alhaisempi kuin ylempänä. Tällöin tuulivoimaloiden säteilemä ääni kaartuu alaspäin ja voi olla olennaisesti voimakkaampaa kuin päivällä.”

Jos aiotte jatkaa hankkeen valmistelua, tulee sen melumittaus toteuttaa autenttisissa olosuhteissa jo rakentuneilla alueilla. Lisäksi tulee ottaa huomioon yhteismeluvaikutus ja vaikutukset herkkien kohteiden eli asutuksen, avoimien pelto-, suo- ja vesialueiden maisemaan ja äänimaailmaan. Lisäksi melupäästön lähtöarvoihin tulee lisätä 5dB:n sanktio.

Tuulivoimaloiden välinen etäisyys tulee olla riittävän pitkä. Liian lähelle toisiaan tuulen yläpuolella oleva voimala vaikuttaa voimakkaasti tuulen alapuolella olevan voimalan toimintaan. Seurauksena voi olla sekä voimalan tuottaman sähkötehon pieneminen että pienitajuuden melun ja infraäänien säteilyn voimakkuuden lisääntyminen. Hankealueiden läheisyys lisää melua ja yhteisvaikutuksia.

Vieraslajit

Tuulivoima-alueiden rakentuessa vieraslajien leviämiskahva on hallitsematon uhka varsinkin luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeillä alueille sekä suojelualueiden reunoilla. Rakentaminen vaatii suurien maamassojen siirtämistä ja vaihtoa. Vieraslajit kulkeutuvat työkoneiden renkaiden mukana alueelle tämä on otettava huomioon. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen ((EU) N:o 1143/2014) ja laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015). Tuulivoimateollisuusalueen rakennuttaja tulee velvoittaa, ettei käytetä saastuneita maamassoja alueille. Toimijoille tulee asettaa usean vuoden seuranta- ja torjuntavelvoite vieraslajeille.

On käynyt ilmi, että tuulivoimaloiden ympäristöjä, teitä ja sorakoita on käsitelty kasvinsuojeluaineilla, jotta ehkäistään kasvien kasvaminen. Tämä käytäntö aiheuttaa ympäristön pilaantumiskahvan. Varsinkin vesistöjen

ja pohjavesialueiden lähellä kasvinsuojeluaineiden käyttö tulee kieltää. Kasvinsuojeluaineet vaikuttavat ympäröivän kasvillisuuden lisäksi myös riistaan sekä muihin eläimiin.

Mikromuovi

Tuulivoima-alueiden mikromuoviongelma ei ole riittävästi tutkimustietoa. Joidenkin lähteiden mukaan lavoista irtoaa jopa satoja kiloja muovia vuosittain. Varsinkin lavat ovat suuren rasituksen alaisina eroosiolle herkkiä. Tuulivoimaloiden muovi sisältää haitallista bisfenoli-A yhdistettä. Sen leviäminen ympäristöön on ehdottomasti estettävä.

Tuulivoimarakentamisessa on tärkeää käyttää tarveharkintaa, koska erityisesti lapamateriaali on vaikeasti kierrätettävää. Tulee myös välttää erilaisilla lujitteilla kovetettuja komposiittimateriaaleja, koska niiden uusiokäyttö ja kierrättäminen vaativat paljon energiaa ja on miltei mahdotonta. Nykymuodossaan tuulivoimala ei ole rakenteellisesti kestävä kehityksen mukainen.

Öljyt

Öljyvahingon riski työmaa-aikana, häiriötilanteessa, käytön ja huoltotöiden aikana, tulee ottaa myös huomioon. Pienenkin öljyvahingon sattuessa tulee tilanteen paheneminen estää ja ryhtyä toimenpiteisiin öljyyntyneen maan poistamiseksi. Asiasta tulee ilmoittaa välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja ylläpitokuvauksesta tulee selvittää, mitkä ovat nämä mahdolliset kohteet, mistä öljy voi vuotaa ja mistä se kerätään talteen? Edellä mainittuja öljyvahinkoja maaperään on tullut SLL Pohjanmaan tietoon, eikä asiasta ole ilmoitettu asiaankuuluvalla tavalla ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tällaisia laiminlyöntejä ei saa tapahtua vaikka yhteistä kieltä ei aina olisikaan.

Lopuksi

Suomi on ollut netto-omavarainen sähköntuotannossa jo joulukuussa 2023. Täten uusien maatuulivoimaloiden sijoituspaikkoja tulee harkita tarkemmin, jotta ympäristöjä ei pilata hätiköiden. Koko Suomi varmasti tuulisuuden perusteella soveltuu tuulivoimatuotantoon, mutta lajien ja elinympäristöjen esiintyminen ja uhanalaisuus määrittelevät lopulta, mihin sitä voidaan rakentaa. Nykyiset biodiversiteettitavoitteet ja tuulivoimantuotanto ovat selkeästi ristiriidassa keskenään. Siksi tämä alue tulee jättää rakentamatta, jotta voidaan tehdä korjausliike.

Lisäksi kysymme:

- Mihin tätä hanketta tarvitaan?
- Mihin tällä alueella tuotettu sähkö on tarkoitus myydä?
- Mistä voimaloihin ja tiestöön tarvittava maa-aines tullaan hankkimaan kestävästi?
- Mikä on hankealueelta poistettavan puuston määrä? Kohteesta tulee tehdä koko elinkaaren aikainen hiilitaselaskelma, eikä pelkkiä suppeita hiilinielulaskemia.
- Miten varmistetaan tämän hankkeen vaikutusten puolueeton arviointi?

Tuulivoima-alueen elinkaaren aikaisista päästölaskelmista tulee kysyä arvio puolueettomalta taholta, erityisesti tämän kaltaisilla kohteilla, jossa alueellinen kantokyky on koetuksella. Yhteisvaikutukset voimistuvat sitä enemmän mitä enemmän tuulivoima-alueita rakennetaan lähemmäksi toisiinsa.

Jos tuulivoimaa rakennetaan, tulee sen maankäyttö kompensoida riittävän laajasti ekologisen kompensaaation keinoin, suojelemalla samalta seudulta laajoja metsäalueita tai ennallistamalla soita, joita häviää tuulivoiman alle. Kompensaatioalueen tulee olla laajempi kuin hankealueen, koska luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemien laatu heikkenee merkittävästi rakennusvaiheessa tuulivoima-alueella, eikä se palaudu koskaan entiselleen.

Kompensaatiota eivät ole paikallisten yhdistysten tukeminen tai tulipaikkojen rakentaminen metsästysseuroille. Vastuullinen hanketoimija esittää kompensaatiotoimia. Jotkut komponenteista valmistetaan Kiinassa, jossa ei ole yhtä korkeat ympäristölaatunormit kuin muissa maissa. Kompensaatiotoimissa tulee ottaa huomioon komponenttien kuluttamat raaka-aineet, jotka tulee kompensoida valmistusmaassa.

Huomautamme vielä, että maanvuokrasopimukseen tule kirjata velvoite, että hanketoimija perustaa purkurahaston ja maksaa voimalan sekä perustusten purkukustannukset sekä ennallistamisen.

SLL Pohjanmaan piiri muistuttaa, että vihreä siirtymä on muutos kohti kestäväää taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen. Se nojaa kiertotalouteen ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin. Siirtymä onnistuu vain, kun ilmaston rinnalla huomioidaan muut ympäristö- ja luontovaikutukset. Tämä on usein unohtunut vihreän siirtymän kiihtyessä. Globaaleja ilmastopäästöjä ei voida vähentää pelkästään tuulivoimarakentamisella Suomessa. Fossiilista energiaa käyttäviä tehtaita tulee olemaan edelleen halvan työvoiman maissa, koska väestö sielläkin haluaa nostaa elintasoaan. Vihreää eli kestäväää siirtymää tulisi energiatalouden puolesta tarkastella alueellisesti. Sekä tuotantoa että kulutusta tulee kohtuullistaa ja energiaa tuottaa paikallisia vahvuuksia korostaen. Montako fossiilista tehdasta tullaan sulkemaan sen vuoksi, kun Suomi tungetaan täyteen tuulivoimaloita?

”Luontohaittamaksulla, maankäytönmuutosmaksulla tai rakentamista ja muuta maankäyttöä koskevalla velvoittavalla ekologisella kompensaatiolla voitaisiin toteuttaa ”aiheuttaja maksaa” -periaatetta ja hillitä luontohaittojen syntymistä ja siirtää maankäytön luontovaikutuksista syntyvää kustannusrasitusta niille toimijoille, jotka ovat vastuussa luonnon tilan heikentämisestä.” Luontopaneeli 2023

SLL Pohjanmaan piiri ei tule puoltamaan hanketta vaan katsoo parhaaksi vaihtoehdoksi koko hankkeelle VEO hanketta ei tule toteuttaa.

Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa voimaloiden sijoituksista, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Sähkönsiirto johdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Mielipide 1

Hej. Vi önskar av hela våra hjärtan att fler vindkraftsverk inte blir av i vårt närområde. Vår familj bor på ... och är snart helt omringade av vindkraftverk. Det blinkar och dnurrar vart vi än ser. Värst av allt var första utkastet där det fanns inritat en linjedragning rakt genom vår tomt.

Det räcker nu. Finland är stort och våra kommuner har redan dragit sitt strå till stacken. Våra hus och tomter rasar i värde och inverkan på människor och djur vet vi säkert först när det är för sent.

Kan ni snälla låta återstoden av våra marker vara orörda, tack!

Mielipide 2

Vindkraftsprojektet är planerat på ett område som i Landskapsplanen för 2040 har fastställts till ett tyst område. Planen godkändes 15.6.2020 och fastställdes 11.9.2020. Ett tyst område betecknas av ett område där det enbart hörs naturens ljud, hit ska inte ljud förorsakad av människan nå. Gränsvärdet för ett tyst område går vid 35 dB. I mitten av projektområdet finns en kåta, några hundra meter från projektområdet finns Viitala vindskydd, 800 m från projektområdet ett fågeltorn, samt Velkmossa vandringsled i närheten.

Konsekvenser för området:

Vid ett vindkraftverk ligger ljudnivån ofta runt 55 dB. Det betyder att detta område inte längre kan anses som ett tyst område och förlorar därmed sin betydelse för rekreation och friluftsliv. Ett stort sammanhängande tyst område går förlorat.

Jag motsätter mig att man bygger vindkraftverk och därmed bryter mot Landskapsplanen för 2040 för tysta områden. Konsekvensen av vindkraftsprojektet är väldigt stor eftersom det tysta området försvinner.

Mielipide 3

Som fritidsboende och skogsägare i ..., beläget i omedelbar närhet av det planerade Korsbäck vindkraftsprojektet, önskar vi framföra följande gällande kommande miljökonsekvensbedömning. Då det av handlingarna framkommer att delgeneralplaneringen av området framskrider och handläggs samtidigt med miljökonsekvensbedömningen gäller vår åsikt samtidigt planläggningen av området i fråga.

1. Vindkraftsområdets placering mellan två naturskyddsområden

Korsbäck vindkraftspark är inklämd mellan två Naturaområden, Kackurmossens Naturaområde i norr och öster och Degermossens Naturaområde i väster. Avståndet mellan dessa är ca 4 km. Områdena har inköpts till staten eller fredats genom avtal med markägarna p.g.a sina unika naturvärden. Trots att Naturaområdena är klart avgränsade påverkas de naturligtvis av den miljöpåverkan som sker utanför dem, liksom även de många djur- och fågelarter påverkas, vilka lever inom områdena men som rör sig också långt utanför dem.

Inom Kackurmossens Naturaområde, vid dess västra gräns, ligger det vidsträckta Nojärv träsket. Här, eller i dess omedelbara närhet, ses regelbundet bl.a. havsörn, brun kärrhök, blå kärrhök, fiskgjuse, ormråk, bivråk, fjällvråk, lärkfalk, tornfalk, storlom och dvärgmås. På träsket häckar bl.a. sångsvan och många tranor. Många av fåglarna rör sig från Kackurmossen/Nojärv träsk såväl västerut mot havet som söderut mot Hinjärv träsk.

Utter ses numera varje år vid Nojärv träsk då den kommer vandrande uppför den restaurerade och fiskförande Långgjutbäcken-Krokoån. Också spår av lo och varg observeras regelbundet både innanför och utanför Kackurmossens Naturaområde.

Omedelbart väster om Naturaområdet (och inom det planerade vindkraftsområdet) finns den odikade Vargmossen som är ett tillhåll för t.ex. ljungpipare och skogshönsfåglar. Här har under en lång följd av år även ormråk häckat. Att Vargmossen besitter naturvärden stöds av det faktum att det största skiftet inom mossområdet har beviljats miljöstöd.

Närings- trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) i Södra Österbotten har i sitt utlåtande till Österbottens förbund i samband med pågående uppgörande av landskapsplanen 2050 ingående behandlat den problematiska placeringen av vindkraftsparken och krävt att föreslagna Korsbäck vindkraftspark ska strykas ur planen då det inte går att utesluta att vindkraftsparken kan ha en betydande negativ inverkan på bl.a. de fågelarter för vilkas skydd Naturaområdena inrättats. I den ikraftvarande landskapsplanen finns inte Korsbäck vindkraftspark med.

2. Elöverföringsledningen från denna och andra vindkraftsparker

Man vill gärna framhålla att besluten om placeringen av elöverföringsledningen från vindkraftsparken fattas i en skild process. Ifall vindkraftsparken förverkligas går det dock inte att förhindra att en ny ledningsgata inlöses fram till den valda elstationen, vilken kommer att starkt påverka miljön på en lång sträcka. I detta fall nämns i miljökonsekvensprogrammet två närmast identiska alternativ från Korsbäck vindkraftspark fram till

elstationen vid Hömossen belägen väster om ... gårdsgrupp i Petalax. Längden på bägge linjerna är ca 8 km, varav ca 1 km går över åkermark på bägge sidor av Petalax å och ca 7 km genom skogsmark.

Vindkraftsparken kräver en 110 kV's ellinje. En sådan ellinje kräver i sin tur en 46 m bred ledningsgata (26 meter bred öppning och 10 m breda sidoområden där växtligheten begränsas).

I utkastet till landskapsplanen 2050 finns en ellinje inritad från den planerade havsvindsparken utanför Korsnäs. Denna är inritad på samma, eller nästan samma plats (svårt att avgöra från kartan), där ledningen från Korsbäck vindkraftspark inplanerats. Havsvindsparken är så stor att den med största sannolikhet kräver en 400 kV's elledning, vilken återigen kräver en 56 m bred ledningsgata (36 meters öppning och 10 m breda sidoområden).

Eftersom vindkraftsbolagen inte varit villiga att samarbeta om samma stolpar och samma ledningsgator, har det i praktiken på många ställen lösts in flera ledningsgator intill varandra. Det finns alltså en uppenbar risk att området för ledningsgatorna blir sammanlagt drygt 100 meter brett.

I gällande landskapsplan 2040, och i utkastet till plan 2050, finns ytterligare ett inplanerat vindkraftsområde, benämnt Poikel, vars elöverföringsledning enligt landskapsplanen skall gå i samma sträckning som ledningen från havsvindsparken. Ledningsgatan kan alltså bli ännu bredare än vad som ovan nämnts. Poikel vindkraftspark ligger omedelbart nordväst om Degermossens Naturaområde, som därmed skulle vara omringat av vindkraftsparker både i öster och i väster.

Ledningsgatan/-gatorna drabbar många skogsägare och åstadkommer stora spår i naturen. Ledningsgatan skulle korsa Långgjutbäcken, där fisken stiger upp till Nojärv träsk. Den skulle också gå mycket nära Kackurmossens Naturaområde. Bosättningen på bägge sidor av Petalax ådal skulle även påverkas starkt. På åkrarna i Petalax ådal rastar varje vår en mycket stor mängd gäss och svanar. Risken för att många av dem flyger in i elledningarna är uppenbar.

Från Korsbäck vindkraftspark finns i den karta som bifogats MKB-programmet också ett tredje ledningsalternativ inritat. Detta alternativ går mot sydost och kräver en dubbelt så lång elledning, 13-14 km lång, och berör enligt anteckning i programmet för miljökonsekvensutredningen inte någon bebyggelse.

Vilket av de tre alternativen för ledningsgata som skulle komma att förverkligas vet vi ännu inte, men man kan befara att det blir någon av de kortare.

3. Vindkraftsparkens inverkan på områdets rekreativvärden

Det tilltänkta vindkraftsområdet och de på vardera sidan av detta befintliga Naturaområdena ligger uppe i skogen mellan Nyby, Korsbäck och Bjurbäck byar. I närområdet finns också gårdsgrupperna Viitala och Långbacken.

Kackurmossens Naturaområde når man genom att från Petalaxvägen köra fem kilometer upp längs Bjurnäsvägen till Viitala. Här startar en vandringsled som efter ca 4,5 km når Velkmoss byagård i öster. Denna vandringsled finns upptagen både i nuvarande och i den under beredning varande andskapsplanen som förverkligad friluftsled. Från Viitala kan man också vandra längs Bjurnäsbäcken fram till Nojärv träsk, där det finns en fisktrappa.

Från Viitala går ett gammalt körspår västerut fram till Vargmossa skogsväg. På denna sträcka finns en grillkoja. Till Vargmossa skogsväg hör flera vägsträckningar inom vindkraftsområdet, varav en sträcka når Korsbäckvägen i Korsbäck by och en annan kommer ut i Bjurbäck by i närheten av Degermossens Naturaområde. Inom området för skogsvägen finns ytterligare en grillkoja.

Vandringsleden och övriga vägar används av många för rekreation och motion. På vintern har man inom Kackurmossens Naturaområde med frivilliga insatser upprätthållit ett välanvänt skidspår, invid vilket det på Bläckmossen finns en grillplats.

Många svamp- och bärplockare använder sig av såväl Naturaområdena som av mossarna och skogarna inom det planerade vindkraftsområdet. Vargmossen m.fl. odikade mossar är sedan gammalt kända för sin förekomst av hjortron.

Området lämpar sig utmärkt för vila och rekreation, då man här verkligen kan känna att man kommer nära naturen och bort från civilisationen. Området är lugnt och störs inte av biltrafik eller annat buller. Detta har man också noterat i landskapsplanens temakarta "Tysta områden", där området är upptaget som ett tyst område. Denna värdefulla och oersättliga egenskap går förlorad ifall vindkraftsparken förverkligas. Bullret från vindkraftverken sprids också utanför vindkraftsparkens område. Också det öppna, orörda landskapet vid Nojärv träsk och Kackurmossen skulle påverkas starkt om vindkraftsparken förverkligas.

I både Malax och Korsnäs kommuner planeras nu i snabb takt en mängd vindkraftsparker på områden som är glest bebyggda och därför anses 'lämpliga' att exploateras för mänsklig verksamhet. Många vindkraftsparker har också redan förverkligats.

Inför delgeneralplaneringen av vindkraftsområdet bör kommunerna nu, medan tid är, också ta ställning till var de tysta naturområdena för kommuninvånarnas rekreation och vila skall avsättas. Det kan inte nog poängteras hur viktiga dessa områden är för människans både mentala och fysiska välmående.

Vindkraftsparkerna går inte att gömma undan, de tränger sig på från långa avstånd och lämnar stora bestående ärr i naturen också efter att de en gång levit ut sin tid. Som tidigare nämnts planeras Poikel vindkraftspark nordväst om Degermossens Naturaområde. Sydost om Kackurmossens Naturaområde planeras återigen en mycket stor vindkraftspark, Brändskogens vindkraftspark.

Låt oss alltså bevara området mellan Kackurmossens och Degermossens Naturaområden fritt från vindkraftverk till glädje för kommunernas invånare! Området lämpar sig mycket väl som rekreativ område sådant det är idag, och där har redan gjorts stora satsningar på bl.a. vandringsleder och rastplatser.

4. Vindkraftsparkens inverkan på bosättningen i området

Vindkraftsparkerna placeras ofta på glesbebyggda områden. Det betyder inte att de bofasta skulle störas mindre av buller, skuggor och förstörd utsikt än de som bor inom tätbebyggelseområden.

Tvärtom kan skillnaden mot det lugn de varit vana med vara större än för dem som bor i tätbebyggelseområden, där man är van vid civilisationens buller och rörelse.

Personer som väljer att bosätta sig i glesbygden söker ofta det lugn de inte kan få i tätbebyggda områden. Dessa personer kommer inte att vara intresserade av att skaffa sig en bostad nära en vindkraftspark, varför en värdesänkning av både bostäderna och fritidsfastigheterna i området är att vänta sig. Detta är en värdesänkning som ingen drabbad kommer att få ersättning för.

5. Slutsats

Vi förväntar oss att en sakkunnig och detaljerad miljökonsekvensbedömning för projektet görs.

Hänvisande till allt som ovan framförts anser vi dock att man inte kan komma till någon annan slutsats än att vid kommande delgeneralplanering stanna för alternativ 0, alltså att inga vindkraftverk inplaneras på området ifråga, och att projektet därmed inte genomförs.

Klimatförändringen, och behovet av att övergå från fossil till grön energi, används ofta som argument för byggandet av vindkraftverk. Tyvärr medför vindkraften också problem för miljön som skövlas under och

kring kraftverken och genom byggandet av storskaliga vägar och elledningar också långt utanför projektområdet. Att djur- och fågellivet lider av vindkraftsparkerna kan inte ifrågasättas.

I detta fall är det viktigare att lyfta fram möjligheten att värna om den hårt utsatta biodiversiteten, om kolsänkorna i form av växande skog och om dagens kommuninvånarens, liksom om kommande generationers, möjlighet till rekreation i områden där man fortfarande kan uppleva stillhet och närhet till orörd natur.

Mielipide 4

Vindkraftsprojektet är planerat på ett område som i Landskapsplanen för 2040 har fastställts till ett tyst område. Planen godkändes 15.6.2020 och fastställdes 11.9.2020. Ett tyst område betecknas av ett område där det enbart hörs naturens ljud, hit ska inte ljud förorsakad av människan nä. Gränsvärdet för ett tyst område går vid 35 dB.

I mitten av projektområdet finns en kåta, några hundra meter från projektområdet finns Viitala vindskydd, ett fågeltorn 800 m från projektområdet, samt Velkmossa vandringsled.

Konsekvenser för området:

Vid ett vindkraftverk ligger ljudnivån ofta runt 55 dB. Det betyder att detta område inte längre kan anses som ett tyst område och förlorar sin betydelse för rekreation och friluftsliv. Ett stort sammanhängande tyst område går förlorad.

Jag motsätter mig att man bygger vindkraftverk och därmed bryter mot Landskapsplanen för 2040 för tysta områden. Konsekvensen av vindkraftsprojektet är väldigt stor eftersom det tysta området försvinner.